

PREPIH

19. september 1991
cena 25 din

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

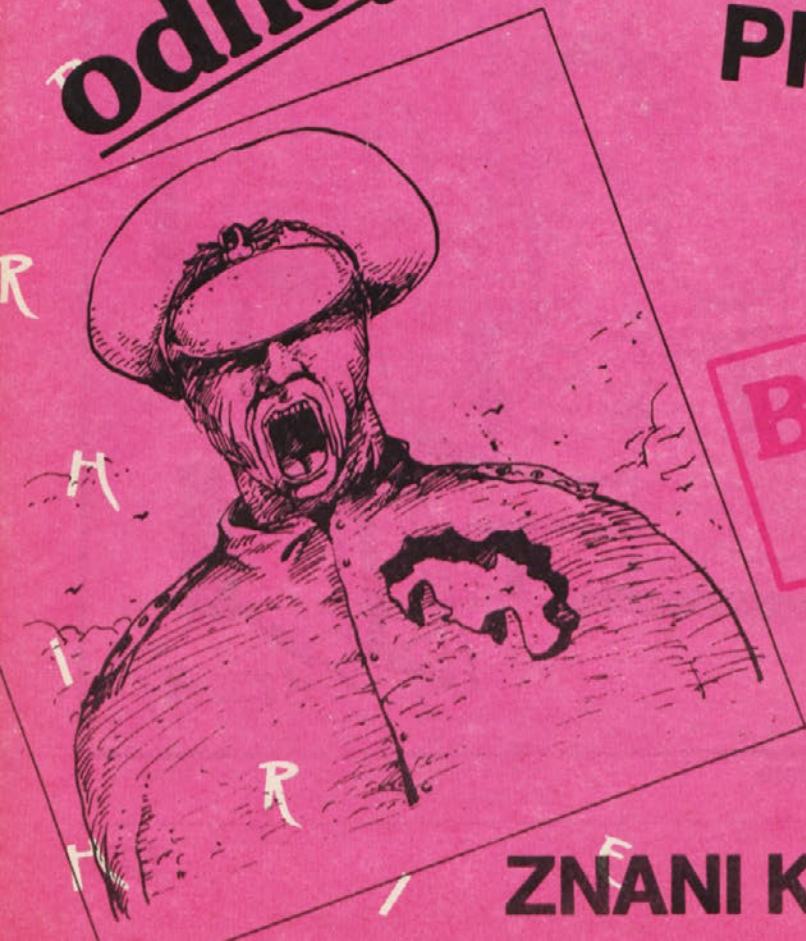
KOČA NA GROHOTU

KONČNO VARNA

»Turki«
odhajajo,

PRED PLAZOVI

BO BOLNIŠNICO INFARKT?

problemi
ostajajo

91

18

ZNANI KOROŠCI V J(L)A

POPADLJIVI ZMAGOVALCI

Vsa sreča, da smo zmagali. Zamislite si, da bi po nekem čudežu, in samo tako je ob silnem pogumu bilo vojno mogoče izgubiti, bili v tistih usodnih junijskih in julijskih dneh premagani. Da bi soldateska pač prišla do mej in bi se rdečezvezdniki še vedno šopirili tod okoli. Toda zmagali smo, in to z velikim ponosom govorimo kar v prvi osebi množine.

Prav gotovo je, da bi se v primeru poraza nihče ne trgal za zasluge pri tem in bi kvečjemu po lepi stari navadi bilo kar precej tistih, ki bi rekli »saj smo vedeli« ter se šli naprej bratstvo in enotnost. Tudi zato je sreča, da smo zmagali, ker nam zdaj ni dano vedeti, kdo so tisti in taki.

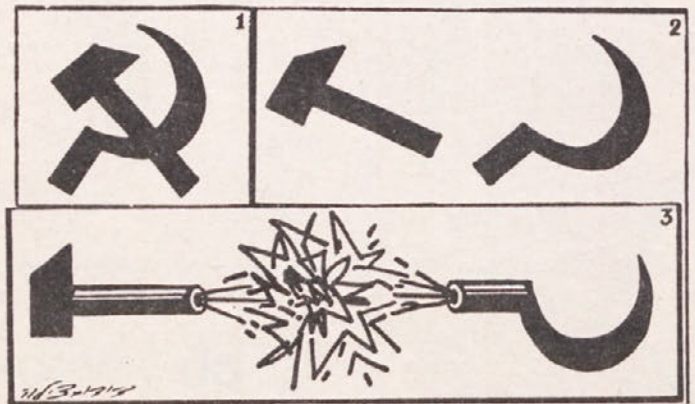
Edina slaba stran te veličastne zmage je popadljivost zmagovalcev. Vsaj nekaterih, značilno zanje je, da so

častniki in da je njihova popadljivost namenjena predvsem trganju za zasluge, najbrž pa tudi s tem povezana napredovanja in podobno. Vseh barv so in dvigajo marškomu pritisk. Posebej onim, ki so tudi bili v prvih linijah fronte in tistim, ki po službeni dolžnosti vedo, kaj vse se je tiste dni dogajalo.

Ko je bilo konec zadnje bitke v Dravogradu, je eden teritorialcev, ki je bil v pozabljeni skupini na Mariborski cesti, grdo preklinjal, češ da bo že pokazal tistemu, ki ga je pozabil tam doli. Najbrž ga je jeza zdaj že minila, gotovo pa mu zraste pritisk ob trganju za zasluge tistih, ki so ga pustili z M-48 nasproti oklepnemu bojnemu vozilu.

Častniki pa še še kar trgajo med seboj. CAST-NIKI.

-bm

Brez besed

Če hočeš imeti čist hlev, ni treba pobiti živine.

Zaradi mene ni treba ločiti cerkve od države – naj ostane ločena od moje denarnice.

NIKO

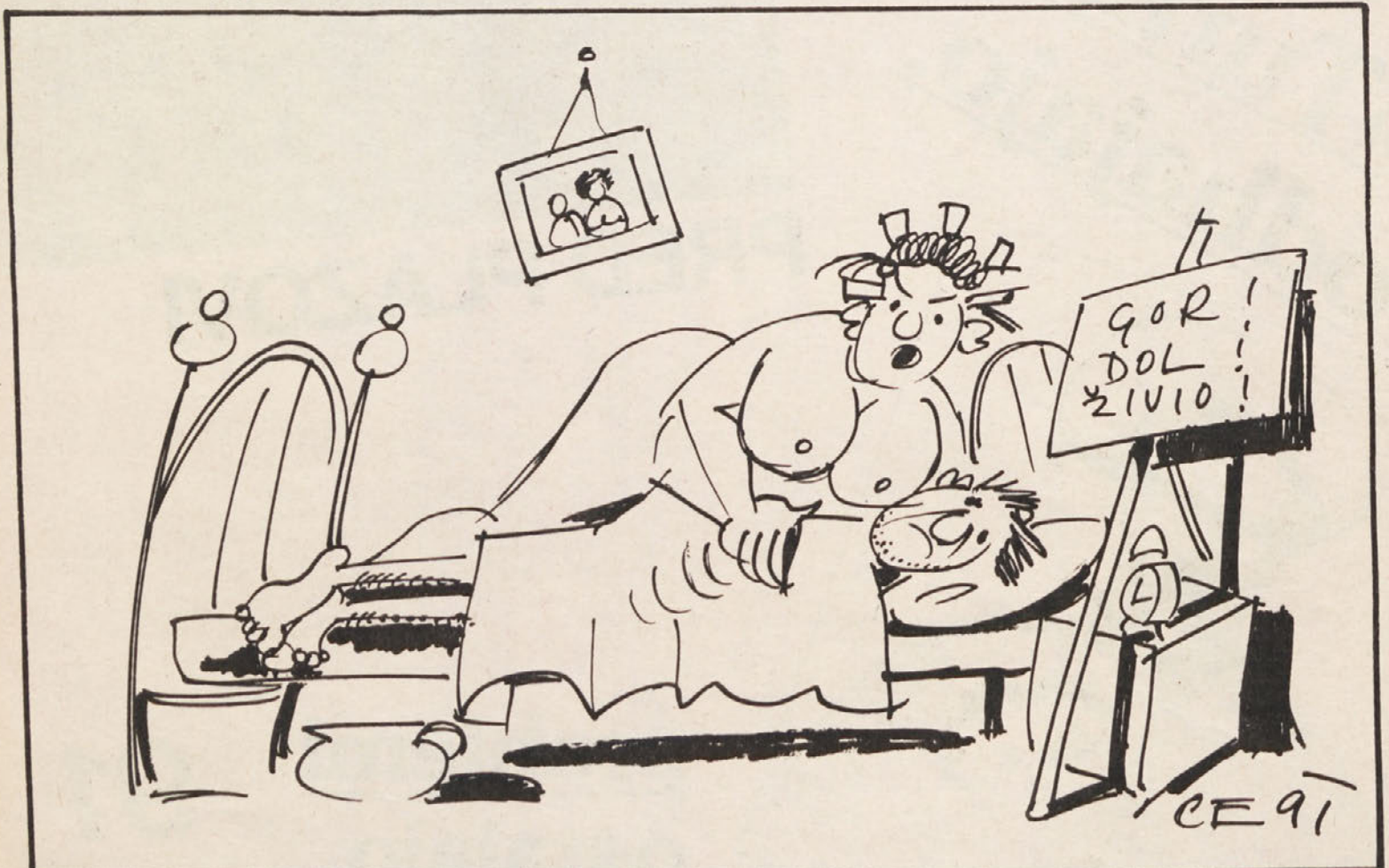
Zastave delajo iz posebne tkanine: z najmanjšo krpo lahko pokriješ največjo lopovščino.

Skoraj vsak ima kakšno hibo: eden škili, drugi jeclja, tretji je pošten...

Najboljši način, da skriješ lastne napake je, da jih očitaš drugim.

Slovenski narod: jezdec se menjavajo, kljuse ostaja isto.

CE

»-V fabriki štrajkaj, kolikor hočeš. Tu, dragi moj, boš pa delal!«

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Morda je še najvažnejše kar se nam je zgodilo v tem letošnjem začetku septembra, da je gimnazija spet Gimnazija. Nekako **spet imamo svojo dušo, ali pa vsaj dosti več možnosti za to, da se odpiramo v svet. Ne gre samo za ime! Gre za našo Univerzo, za stopničko do Evrope.** Ob vsej mizeriji, ki jo je posredno in neposredno povzročila kriza v gospodarstvu in odseva tudi v šolstvu, je morda zdaj le čas, da začnemo odločneje zahtevati tudi kakšno spremembo v osnovni šoli. Denimo učenje nemščine, jezika naših prvih sosedov. Smo še vedno zadrti in kar recimo, tudi neumni, da tega ne zahtevamo? Je šola še vedno enako konzervativna in nesposobna prilaganja stvarnosti?

FENOMEN RAVENSKE OBČINE

Poosebljenje mizerije, o kateri je bilo govorjeno zgoraj, je ravenska občina. Kar devet od desetih zaposlenih dela v podjetjih, ki imajo izgubo. Levji delež pri tem imata seveda Železarna in Rudnik oziroma vse mogoče kar je od njih ostalo. In država, ki jo vsi tako radi obsojamo za vse mogoče, je v tem trenutku še edino, kar drži občino pokonci in vzdržuje navidezen mir. Vsi namreč vemo kaj se zgodi, če v domačem gospodinjstvu ne plačate elektrike, če ne plačate tekočih stroškov. **Zato Bog blagoslovi ministre, ki ne drezajo v usahle prihodke republiškega proračuna in veselo polnijo občinskega. Da o tem, da so prevzeli skrb za nezaposlene zaposlene, za v resnici nezaposlene, za šolstvo, za pokojnine, za zdravstvo... niti ne govorimo. Tako na občini niti ni treba drugega kot po pameti razdeljevati dinarje, ki prihajajo iz Ljubljane in od časa do časa dobrohotnim ministrom zapeti.** Morda tudi zato na Ravnah ni tako temeljitih razprav o polnjenju in praznenju občinske vreče kot denimo v Slovenj Gradcu, kajti slika, ki bi se znala pokazati, bi bila hudo črna. Govorim seveda o razpravah v parlamentu, kajti ne dvomim v to, da strokovne občinske službe svoj posel prerazdeljevanja obvladajo. Tehnično. Sicer pa so zdaj v občinski hiši spet kompletni, imajo novega gospodarskega ministra, čeprav so na vidiku novi zapleti, tokrat v obrambnem resorju. Še ena licitacija, ki ni bila licitacija, se ni izšla in glas ljudstva je bil preglašen tudi za ravenski izvršni svet. Sekretar za ljudsko obrambo bo odslej s privoljenjem občinske vlade opravljal popoldansko obrt s področja kemijske tehnologije, kar naj bi bila pot za pridobitev obrtnega dovoljenja. Za razliko od gospoda Žagarja so se očitno odločili tokrat za več elegancije...

FENOMEN SLOVENJGRAŠKE OBČINE

Že nekaj časa se slovenjgraška občina v vseh količkah poglobljenih poročilih pojavlja kot pravi antipod ravenski. Take primerjave skorajda že kalijo odnose, predvsem pa novinarjem Ravenčani očitajo pristranost pri poročanju in favoriziranje Mislinjske doline.

Žal gre pri tem za objektivna dejstva, ki jih imamo v Slovenj Gradcu in na Ravnah ne. Pa naj gre za katerokoli stvar. In kot se za koga sliši še tako bogokletno: »Slovenjgraščani res znajo! In četudi se jim je zgodil Fecro in se jim še dogaja denimo Uteks, je v celoti vzeto politika nevmešavanja občine v gospodarstvu dala pozitivne rezultate v samem gospodarstvu, občina, ki se ima tako čas ukvarjati predvsem z zadevami, ki so občinske, pa ne doživlja nobenih divjih pretresov in afer, ki so sicer značilne za Ravne. Gotovo so tudi večji umetniki v prikrižanju tega, kar jim ne ustreza, da bi prišlo v javnost, toda na drugi strani se lahko pohvalijo, da jim tečejo tudi dolgoročni načrti kot po maslu. Rezultati so tako vidni, da jih pač ni mogoče potvarjati. Zadnji primer je denimo obvoznica, ki so jo začeli načrtovati že v prejšnjem srednjeročnem obdobju, se nanjo temeljito pripravili (predvsem pa v razprave vključili mnogo strokovnih inštitucij in javnost), letos pa bodo zasedli lopato. Mesto bodo razbremenili prometa, za mestno jedro imajo že pripravljene načrte obnove, študije vseh mogočih vidikov in dolgoročnih projekcij pa ne dovoljujejo odstopanj, kaj šele, da bi si kdo dovolil kaj v urbaniziranih delih Slovenj Gradca graditi po svoje. Za primerjavo je treba doživeti samo staro mestno jedro na Ravnah. Cesta Kotlje-Slovenj Gradec ga je spremenila v pravo katastrofo, o videzu pa tako nima smisla izgubljati besed. V Slovenj Gradcu bodo prihodnje leto z novo osnovno šolo rešili še zadnji večji problem pristorov za šolstvo. Brez pretresov, s pomočjo samoprispevka, ki ga edini na Koroškem še imajo.

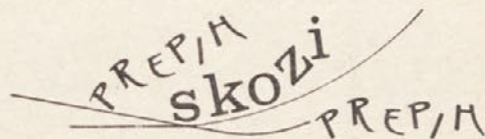
VONJ PO SMODNIKU

Tretjega septembra so se z Bukovja odpejli še zadnji vojaki, ki smo jim v nekem daljnem juniju rekli okupatorji. Za spremembo od poročil od drugod so zapustili vojašnico čelo in brez poškodb (razen sledov streljanja z naše strani). Za to je menda poskrbel osebno major Miladinović. Je zaleglo, kar so si o njem med dnevi vojne mislili in povedali Dravograjčani? **Zdaj smo torej pravo osvobodeno ozemlje, k nam se kot v oazo miru zatekajo celo že s Hrvaške. Ne sicer množično, pa vendar dovolj za kakšen mali izpit iz humanosti, ali pa iz spominjanja. Kot je bilo spominjanje opozorilo, da sta v ravenski in slovenjgraški Nami nastavljeni bombi in so se ponovile množice firbcev. Rečeno je bilo, da bo ravenska zletela v vazduh! Hrvati pravijo »zrak« – tako kot mi, da ne bi bilo pomote.**

Oddaljeno bobnenje pri sosedih in ljudje, ki so zbežali pred smodnikom in krvjo, so hkrati opomin, da bi bilo dobro namesto demokracije »na nož« varovati in razvijati vsaj to, ki smo jo že »okupirali«.

Korošci, kjerkoli že ste, pozdravljeni.

Edi Prošt

– Karikature, glosa	str. 2
– Naša kronika	str. 3
– Vloga Korošcev v J(L)A	str. 4
– Osebnost tedna: Mirko Mlakar Kolumn, Naš preblisk	str. 5
– Usoda ranjenih v vojni Koroška končno osvobodjena	str. 6
– Prepilov minus, zvedeli smo Honorarci na Koroškem radiu	str. 7
– Slovenjgraška bolnišnica pred bankrotom Obnova cerkve na Ravnah	str. 8
– Jesenska srečanja na Prevaljah Zasoljeno šolanje	str. 9
– Kultura: Imeniten koncert v prevaljski cerkvi	str. 10
– Iz zamejstva: Na sončnih Radišah Radeljčani pri Štajercih	str. 11
– Fotoprepil: Nova koča na Grohotu	str. 12–13
– Šola (Javorje) na vrhu sveta	str. 14
– Pesniška zbirka koroške pesnice	str. 15
– Šport: Odbojkarji Fužinarja v slovenski super ligi	str. 16
– Horoskop	str. 17
– Vaš Prepil: pisma, odmevi	str. 18–20
– Objave, mali oglasi	str. 22
– Črna kronika Humanitarna akcija	str. 23
– Prepilane koroške čveke	str. 24

PREPIH

Od javnosti odvisen časopis. Izdaja ČZP Informacijski biro Ravne na Koroškem. Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel. št. (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/91 je časopis oproščen plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo. Ponatis in uporaba tekstov v drugih medijih ni dovoljena.

VLOGA KOROŠČEV V JA

OD BREZMEJNE LOJALNOSTI, DO PREHODOV NA STRAN SLOVENSKE VOJSKE IN ODSTAVITEV.

Odhod jugoslovanske armade iz Dravograda je za Koroško, predvsem pa za Dravograd, gotovo praznik brez primere, (morda si bodo Dravograjčani ta dogodek omislili za kakšno občinsko praznovanje). Koroša je torej brez jugoslovanske armade, in bog daj, da bi tako tudi ostalo, vendar pa je še precej Korošcev, ki služijo velikosrbski komunistični soldateski, kakor tej armadi danes pravijo Hrvati.

Broveta so zibali v Josipdolu

Splošno je že oznano, da je armadnemu admiralu Stanetu Brovetu tekla zibelka v Josipdolu. Če bi se Brovet slučajno vrnil v svoj rodni kraj, bi postal prebivalec takomimeno vane Koroške regije, saj je Josipdol na robu radeljske občine. Seveda se to ne bo zgodilo, vendar se z nekoliko rezerve torej lahko »pohvalimo«, da je Brovet naše gore list. Brovet,

Stane Brovet: zibka je tekla v Josipdolu

ki je tudi Kadrijevičeva desna roka, pa v tej agresiji na Slovenijo (sedaj na Hrvaško) ne igra prav prijazne vloge, prav tako pa še ni povsem raziskana njegova vloga kot pripadnika Hitlerjugenda, ki naj bi mu Brovet pripadal v ranih letih, menda okrog leta 1943. Če bo to držalo, potem je Brovet gotovo imel v rani mladosti dobro šolo za vse početje, ki ga danes njegova armada izvaja nad civilnim prebivalstvom.

Nekateri pa Broveta vidijo tudi kot prihodnjega predsednika Jugoslavije, če bi jo seveda uspeli na silo obdržati skupaj. Seveda pa to ne bi bilo nič drugega kot navadna vojaška hunta. Logika pa je takšna: Ker je Brovet Slovenec, ga bi sprejeli tudi

Srbi (samo da ni Hrvat), Hrvati bi zanj glasovali, ker je Slovenec, po mnenju malomožganskih kombinatorikov bi zanj kot pripadnika slovenskega naroda kajpak dali glas tudi Slovenci, vsi ostali pa tako ali tako niso pomembni.

Ravenčan Boris Legner

Če se jugoslovanska armada ne bi zvijala v krčih nagle smrti, bi **Boris Legner**, Ravenčan, gotovo naredil tako vojaško kariero, kot je to uspelo Brovetu. Legner je bil v vojaški vrhuški določen za tistega Slovenca, ki so mu odprta vsa vrata promocije. Po končani akademiji je namreč prišel na komando petega armadnega območja, takrat še ljubljanskega, kjer je bil predsednik Zveze socialistične mladine v LAO (Ljubljanskem armadnem območju). Ko pa je socialistična mladinska organizacija v Sloveniji pokala po vseh šivih, je Legner postal predsednik mladine v celotni jugoslovanski armadi in se kot tak preselil na komando v Beograd. V svoji stari maniri je s to potezo vojska takrat hotela dokazati, da niso vsi Slovenci Janše in podobni ter da je armadna in ideološka organiziranost nadvse trdna.

Ko se je tudi v armadi sesula komunistična partija, si je vojaška vrhuška omislila ZK-gibanje za Jugoslavijo kot nadomestek za prejšnje ideološke bergle, in kot se je izkazalo v zadnji vojni – v primeru puča bi ZK-gibanje za Jugoslavijo bila nova kadrovska konica. Poleg Broveta igra v tej partiji eno od pomembnih mest tudi Legner, vsaj sodeč po njegovih nastopih na televiziji in tudi ob nekem obisku doma. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da se je Legner zanimal o politični klimi na Koroškem, o posameznih strankarskih liderjih in podobno. Sicer pa je kljub mladosti po činu menda že major, prav svežih informacij pa nimamo, saj so tisti Slovenci, ki so ostali v JA in obsodili osamosvojitvena prizadevanja naše države, napredovali.

Izkušeni vojaki v TO

Pred silovito agresijo na Slovenijo in na Hrvaško je s strani JA prihajalo do mnogih provokacij. Najbolj nam je v spominu gotovo zasedba štaba TO v Ljubljani, in takrat so slovenski mediji objavljali, da je štab zasedla izurjena enota pod poveljstvom **majorja Rajka Meha**, ki je doma iz Podgorja pri Slovenj Gradcu. Štab TO je resnično zasedla enota vojaške policije, vendar Meh za to ni vedel niti ni bil takrat zraven. Iz razmeroma zanesljivih virov pa smo zvedeli, da je Meh, ki je nedvomno dober starešina, kmalu pristopil na sloven-

Boris Legner (v sredini), Ravenčan, ki dela za JA v Beogradu

VOJNE PROTI LASTNEMU LJUDSTVU SE VEDNO PRIČNEJO BREZ VOJNE NAPOVEDI.

NIKO

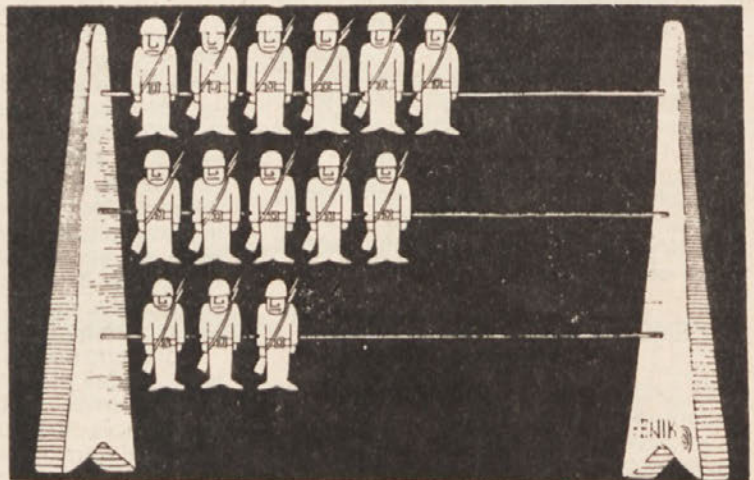
ska stran. Sicer pa je poprej bil Rajko Meh namestnik komandanta Momčila Bogunoviča v šentvidski enoti vojne policije.

S Koroško je povezan tudi **general Marjan Rožič**, ki sicer ni rojen Korošec, vendar je navezan na Črneče in Dravograd. V Črnečah ima tudi hišo, kjer živi hčerka. Rožiča je srbsko-komunistična vojaška oligarhija odstavila že drugi dan po agresiji na Slovenijo.

Namesto zaključka

So oficirji in so častniki. So torej oficirji in Korošci, ki so slepo in brezmejno vdani srbskemu vojaško-političnemu stroju, so Koroški častniki, ki so ob napadu armade na lastno ljudstvo spoznali, da to ni več njihova armada in so oficirji, ki jih je armada zamenjala ali upokojila, ker bi morda lahko škodovali njihovi stvari.

(pet)

»Rusko – srbski računalnik«

OSEBNO
ST
TEDN
A

OSEBNO
ST
TEDN
A

Nemogoče je mogoče

Mirko Mlakar

V duhu slogana iz našega naslova je potekala gradnja nove planinske koče na Grohotu pod mogočno Radubo. Casi so nad vse neprijazni za takšne podvige, saj denarja na vseh ravneh neramno primanjkuje. Vendar je takšen podvig tudi dandanes še mogoč, če za njem stojijo takšni ljudje, kot je Mirko MLAKAR, Mežičan, ki že desetletja živi za planinstvo.

Mirko Mlakar je bil od leta 1983 do letošnjega aprila predsednik PD Mežica, zadnja leta pa je predsedoval gradbenemu

odboru, ki je skrbel za postavitev nove koče na Grohotu. Kdorkoli je kdajkoli opravljal takšen posel, bo vedel, koliko prostih ur, odrekovanja, organizacijskih spretnosti in moledovanja je potrebna, da bi končno dosegli cilj, ki pa je obči, splošen. In Mlakar je bil na čelu te četice, ki je opravila imenitno delo, saj bo Raduha s to lepo kočjo na Grohotu še vabljivejša.

In tako izbira sploh ni bila težka. Mirko Mlakar je prva Prepibova Koroška osebnost tedna!

Piše: Franc Juričan

Je politiki ime Marta?

Obenem je temu kriva tudi neznozna družbena klima za nasprotji in spopadi na vseh ravneh, ko se praktično vsak državljan ukvarja s problemi, ki v urejenih družbah sploh niso prisotni in pomembni. Namesto, da bi ljudje razglabljali o vremenu in drugih postranskih zadevah, so preko sredstev množičnega komuniciranja vpeti v grozljivo politično – vojno dogajanje v jugoslovanski federaciji.

Golica je neizpeta pesem. Okrog te zloglasne elektrarne je bilo prelite toliko tinte, da bi z njo morda lahko napolnili velikansko kotanjo in z njo proizvajali elektriko, vendar elektrarna z delom še ni dobro pričela.

In dokler bo ta elektrarna in za njene potrebe zgrajeni 90 metrski jez obratovala (čas obratovanja je predviden najmanj 99 let), tako dolgo ljudje v Bistriški dolini, Muti in drugod v Dravski dolini ne bodo imeli ravno spokojnega spanca. Pregradajezu je potresno varna, trdijo strokovnjaki in dodajajo, da je projektirana in zgrajena za 7 stopnjo po MSK lestvici. Letošnji aprilski potres se je tej stopnji že nevarno približal, seizmologi pa tudi dodajajo, da je na daljše obdobje tudi na tem področju možen potres 7 stopnje po MSK. Strokovnjaki trdijo: brežine jez niso plazovite, so povsem OK, na vsem lepem pa se pokaže, da skozi razpoke v kotanji odteka nenormalno veliko vode. Strokovnjaki spet pravijo, da to ni nevarno in ljudje jim naj verjamejo?

Pika na i: GOLICA

In tako se čez leta lahko pojavi nov, prej nepredvidljiv ali zanemarnjen problem, ki bo ljudi ob Dravski dolini stalno spominjal na kravjo kupčijo neke bivše Jugoslavije, ki je za nekaj kilovatov prodala lepo dolino in tudi ljudi. Ta jez pa bo ljudi tudi velikokrat spomnil na obljube novodobnih politikov, ki so pred volitvami hodili v dolino in veliko obljubljali, vendar je vse ostalo le pri tem.

In čeprav se, vsaj posredno, ukvarjajo s politiko, gre v bistvu za popačeno politiko, ki je na meji sarkastičnega, gre za devalvacijo politike. Podobno je bilo v preteklih letih na drugem nivoju – na nivoju samoupravljanja. Vsi smo menda odločali – samoupravljali, resnično pa je odločala izbrana rdeča oligarhija (peščica ljudi).

A človek je po naruri politično bitje – homo politicus. »Ljudje ne delajo svoje zgodovine, kot bi se jim zljubilo, toda delajo jo sami!« (R. Luxemburg). Politika se sicer na tak ali drugačen način zmeraj navezuje na državno oblast, družbo (ne pa samo to!)

V parlamentarnem sistemu je politika v mnogočem business in se navezuje na trg. Dogajanje v parlamentu se meri na trgu s pomočjo javnega mnenja, stranke tekmujejo v boju za kupce (potencialne volilce), uspešni politiki so dobro plačani managerji. To je seveda le del »cirkusa«. Važno je, da država in družba (politična oblast in podjetniška družba) urejeno funkcionirata. To je le poenostavljen prikaz razmer, ki pa v načelu verjetno

Hvala bogu: slovenske oblasti so pokazale dobršno mero odločnosti in pri vseh, ki so podpisali za slovensko carino, zahtevajo znanje slovenskega jezika. Tisti, ki ga še lomijo v cirilici, pa imajo pol leta časa, da se na nove razmere tudi privadijo.

NAŠ PREBLISK

In na tej točki se je tudi rodil Prepihov preblisk: zakaj samo cariniki, zakaj ne bi podoben ukrep in odločnost pokazali tudi v nekaterih drugih, predvsem javnih službah. Sila neprijetno je, za turizem pa gotovo pogubno, ko te natakariji na tleh suverene Slovenije vztrajno nagovarjajo v srbohrvaščini (ali obratno). Seveda ne gre za poskuse asimilacije, gre za osnovne civilizacijske norme, ko se prišlek pač mora (na)učiti jezika okolja oziroma večine. Velikosrbska politika pa je tudi na področju jezika doslej uveljavljala hegemonijo in nasilje in večini od prišlekov v Sloveniji se ni zdelo niti vredno niti potrebno, da bi se učili slovenščine.

Tega filma pa je konec in ljudje, ki opravljajo določene javne poklice, se na naših tleh pač morajo naučiti tudi slovenščine (koroščine).

drži.

Uspešna politika države brez potrebe ne vznemirja z revolucionarnimi ukrepi in posegi, gospodarstvo štiti nasproti tujini, znotraj države pa se ne vmešava pretirano. Človeka kot individuuma štiti pravna država, ki ima dosledno ločeno izvršno, zakonodajno in sodno oblast. Med državo in družbo je sicer protislovno razmerje, ampak ravno razreševanje tega protislovja, iskanje identitete interesov, je tudi ena izmed nalog politike.

Še posebej je tako razumevanje v zadnjih dveh desetletjih aktualiziral pojav Antipolitike. Antipolitika je etos civilne družbe; ljudje, ki ne želijo postati politiki niti prevzeti deleža oblasti, vzpostavljajo pa instance (stopnje oblasti kot protimoč) nasproti politični moči. Stvar je v tekmovalju kvalitet, v nasprotovanju vojaški družbi (državi)...

In tako lahko ob koncu konstatiram: Politika je marsikaj, kar se dogaja ali pa se tudi ne, prav zaradi nje. Cilj političnega delovanja pa je predvsem MIRNO reševanje družbenih problemov. Politiki je torej ime MIRA!

ZMAGOVALCI ZNANI, ŽRTVE POZABLJENE?

Vojna v Sloveniji je končana. Vojaški strokovnjaki pravijo, da glede na zmago, ki smo jo dosegli, naše žrtve in izgube niso bile velike. Tako tisti, ki so doganja od daleč opazovali. Kaj pa tisti, ki so se res borili, ki so v vojni izgubili življenje in tisti, ki so bili ranjeni? Mrtvi ne govorijo, le njihovi svojci jih objokujejo, lahko pa prislunemo ranjencem. Kako se jim godi zdaj, dva meseca po vojni?

Rudi Rogelšek iz Slovenj Gradca se je takoj ob agresiji na Slovenijo javil kot prostovoljec. Sprva so ga zavrnil kot mnoge druge, ker ni bilo orožja in uniform, vendar se je naslednje dni ponovno javljal, in ko je povedal, da je graničar, so mu dali uniformo in orožje in ga poslali v Dravograd. Ravno tisti dan, ko se je tam popoldne začela bitka. Poslali so ga v prve bojne vrste, mu dali v roke avtomatsko puško in bombe. Kasneje je dobil še puškomitraljez, s katerim nek drug vojak ni znal ravnati.

Sredi bitke je nenadoma ostal sam, obkoljen od sovražne vojske, kajti ena naših enot se je umaknila s položajev in so jih zasedli vojaki JA. Naenkrat mu je njegov »Šarec« (puškomitraljez) zatajil. Začel je streljati s puško in metati bombe.

Nenadoma mu je desno ramo prestrelil sovražnikov rafal. Umaknil se je do prve hiše, kjer sta bila dva naša vojaka. Eden od njiju mu je začel obvezovati rano, ko so do tja prišli sovražni vojaki, začeli streljati in obadva ranili. Na srečo je oficir JA dovolil, da ju je rešilec odpeljal v bolnico.

Po mesecu dni zdravljenja je Rudi lahko odšel domov. Vendar – desna roka je ostala v ramenu neigibna. Ne more je premikati.

SAMO ŠE ŠTEVILKA

Pravo razočaranje pa je Rudi Rogelšek doživel po vojni in po bolnici. Kljub temu, da je bil ranjen, ko je kot vojak branil Slovenijo in ima zaradi tega hude posledice, mu nihče ni pomagal in svetoval. V službi mu niso dali polne bolniške, le okrog 80 odstotno. Ko je hotel ugotoviti, zakaj tako, so ga začeli pošiljati od vrat do vrat. »Šele ko sem se razjezil in jim zagrozil, da bo stvar uredil.« Res je naslednji mesec začel dobivati polno bolniško in tudi manjkajoči del za pretekli mesec. Nasploh pa so v tovarni Uteks v Slovenj Gradcu, kjer je

zaposlen, plače zelo nizke in tako ne prejema veliko. »Za vse sem prikrajšan,« ugotavlja, »prej sem lahko še popoldne delal in kaj zaslužil, zdaj pa nimam ničesar. Kot kaže, sem samo še številka...«

Ko smo načelnika za ljudsko obrambo pri občini Slovenj Gradec, Janeza Golograanca vprašali, zakaj ni nihče svetoval ranjenim v vojni glede odškodnine, je odgovoril:

»To bi moral narediti štab teritorialne obrambe. Naš oddelek vodi postopek za odškodnino v skladu z zakonom. Dokler zdravniška komisija ne ugotovi stopnje invalidnosti, ne morejo dobiti odškodnine. V naši občini so štiri ranjeni že zaključili zdravljenje, peti (Rogelšek) pa se še zdravi. Poleg enkratne odškodnine bodo upravičeni tudi do mesečne invalidnine, ki bo veljala kot razlika v primeru, da ne bodo mogli opravljati istega dela, kot so ga prej.«

Ko je Rudi začel uveljavljati denarno odškodnino za ranjenost v vojni in invalidnost, ki ga je doletela, je na občini doživel podobno usodo kot v podjetju. Ni vedel, h komu naj gre, da bi uveljavil odškodnino in tudi nikogar ni bilo, ki bi mu svetoval. Še največ je izvedel od Bojana Grešovnika, ki je tudi bil ranjen v vojni v Dravogradu.

Sedaj je odškodninski postopek v teku in čakajo na vabilo zdravniške komisije iz Maribora, ki bo ugotovila stopnjo invalidnosti ranjenih. Dослед tovrstne odškodnine še nihče v koroški regiji ni dobil. Dobili jo bodo šele po ugotovljeni invalidnosti, in sicer tisti, ki imajo priznано 20 in več odstotno invalid-

nost. Po trenutnih izračunih znaša njena višina pri 20 odstotni invalidnosti okrog 18 tisoč dinarjev, pri 80 odstotni pa 60 tisoč dinarjev.

ŠE ENKRAT BI ŠEL

Ko smo Rudija Rogelška vprašali, če bi se po vsem tem, kar je doživel, še enkrat javil kot prostovoljec (seveda, če bi bilo potrebno), je odgovoril:

»Bi se. Vendar bi moralo biti drugačno poveljevanje, saj je bilo v Dravogradu zelo slabo. Zdaj nekateri pravijo, da je takrat bil umik, drugi, da ga ni bilo. Bil sem v prvi bojni vrsti in o umiku ničesar nisem vedel, slišal sem le krogel, ki so žvižgale okrog mene.«

Zakaj se je na začetku vojne javil kot prostovoljec?

»Zato, ker sem čutil nekaj, da grem, bila mi je dolžnost da branim... da ne pustim kolege, ki so šli v boj. Ne vem, moral sem.«

Že med vojno in po vojni so ljudje govorili marsikaj. Tako so mu nekateri očitali, da je bil ranjen, ko je bežal. Širile so se tudi govorice, da si je domišljal, da kot Rambo stoji na štoru in strelja s puškomitraljezom. Take govorice in očitki ga zelo bolijo. »Govorijo vse to,« pravi, »pa sploh niso bili v bitki in ne vedo, kako je bilo.«

Sam je vse to doživel in danes ima hude posledice. Roka je v ramenu mrtva, ponoči ga mučijo nočne more in strah, prikazujejo se mu bojišče in streljanje...

Da, tudi taka je druga plat zmage in svobode. Vsekakor bi se lahko družba do teh, ki so največ žrtvovali, drugače obnašala.

Slavko Sušec

KOROŠKA (DO)KONČNO OSVOBOJENA

Petek, 3. septembra, je bil za Korošce pomemben dan. Takrat je namreč z našega ozemlja odšel še zadnji vojak nam sovražne jugoslovanske armade.

Po tem, ko smo jih pregnali z obmejnih stražnic in mejnih prehodov, so ostali le še v vojašnici Bukovje v Dravogradu. Ves mesec so nalagali dan za dnem opremo, pohištvo in orožje na tovornjake in vse zvozili v Maribor – od tam pa bodo naprej v Bosno.

V petek, 3. septembra, sta se končno sestali komisiji naše TO, občinskih predstavnikov in policije na eni strani in vojaških starešin JA iz Bukovja na drugi strani. Pregledali so stavbo in resnici na ljubo povejmo, kot je dejal vodja naše komisije Primož Šavc, so vse pustili lepo vzdrževano: inštalacija, luči, stikala, peči in drugo so nedotaknjene. Tudi počistili so za sabo. Čeprav so bili

Kasarna Bukovje: tudi tokrat so se vojaki JA skrili (posnetek F. Jurač)

agresorji, so, kot kaže, v dravograjski vojašnici služili nekoliko boljši ljudje kot drugod po Sloveniji. Na vojašnici so ostale brazgotine le iz vojnega spopada. A te bomo že zacelili.

Nekako do pete ure zvečer so nalagali še zadnje postelje na tovornjake, potem pa so odšli. Za vedno – in upamo, da res za vedno. Nihče si jih več ne želi. Če bo še kakšen vojak potreben pri nas, potem bo to slovenski vojak.

Kaj bo zdaj z Bukovjem, veličastnim starim gradom? Naj bo karkoli, odgovarjajo Dravograjčani, samo vojakov tja ne spustimo več. Nobenih. Do nadaljnjega pa je stavba zapečatena in vanjo nihče nima vstopa. Takšna bo počakala na dogovor o premoženju JA v Sloveniji. Kot kaže, bo vojašnica Bukovje last Dravograjčanov, saj je na zemljiškem listu družbena last.

Slavko Sušec

PREPIHOV minus

Radi bi v Evropo in se z njo odkrito spogledujemo, vendar smo še zelo daleč od nje.

Vzemimo samo ta primer, ko si komunalci in še kdo drug zaslužijo velik minus. Na Čečovju so sredi poletja pridno kopali in obnavljali toplovod. Vse lepo in prav, da pozimi Ravenčanov ne bo zeblo. Vendar so se mnogi prebivalci jezili, saj so jim razkopali vrtove in vrtičkarska letina je šla po zlu. Podobno se je primerilo tudi v Kotljah. Nadvse lepa bi bila nava-

da, če bi takšna dela opravljali, preden bi ljudje vrtove posejali oziroma tik po tem, ko so pridelke pospravili. Tako bi bila kakšna zamera manj in jeza ne bi bila tako vroča.

In če smo že začeli z Evropo, z njo tudi končajmo. V sednji Avstriji in njihovih letoviščih je sredi turistične sezone prepovedano brnenje gradbenih strojev in mešalcev. Turistični mir moti celo preveč glasna vrtna kosilnica ob neprimerem času in kazen je tu.

ŠTRAJK – kdaj drugič?

Dragi prijatelji Koroškega radia, se še spomnite lanskoletnega štrajka honorarnih sodelavcev Koroškega radia? V tem stilu bi vas lahko na primer vprašal Boštjan Polutnik, vodilni spiker Koroškega radia. Pa ne bomo preveč brskali po preteklosti. Le osvežimo si spomin.

2. aprila 1990 so bile sestavljene zahteve honorarcev Koroškega radia, ki bi morale biti brezpogojno uslišane s strani vodstva radia, če bi to želelo, da honorarci nadaljujejo z delom. Prišlo je do nerodne situacije, ki ji lahko enostavno rečemo molk. Koroški radio je utihnil, toda ne za dolgo. Razgovori med honorarci in vodstvom radia so bili neplodni in sledil je suspenz vsem, ki so štrajkali.

In zakaj je sploh prišlo do štrajka? Preden se posvetim odgovoru, naj dodam, da po vseh pravnih normah honorarci niti ne morejo štrajkati v pravem pomenu besede. Šlo je pač za prekinitev sodelovanja, ki so ga imenovali štrajk. Torej honorarci Koroškega radia, ki ustvarijo najmanj 80% vsega programa te radijske hiše, so želeli izboljšanje odnosov znotraj hiše, višje in bolj urejeno izplačane honorarje ter ureditev statusa honorarcev. Vse to so poskušali doseči na zelo radikalen način, po nekaj dneh pa je vsa stvar padla v vodo, saj se je večina honorarcev pričela vračati na Koroški radio. Tisti, ki se niso vrnili, so glavni krivci (eni bolj, drugi manj), da danes v Slovenji Gradcu obstaja tudi Radio ALF. O tem morda kaj več kdaj drugič.

Pa se vrnimo v današnji čas. Pred kratkim so se honorarci, stari in novi, spet odločili opozoriti na svoj položaj. Tokrat so ubrali pot dogovarjanja brez konkretnih časovnih omejitev.

Minuli petek so se pogovarjali z direktorjem Franjom Murkom, glasbenim urednikom Božom Koleričem, odgovornim urednikom Markom Vrečičem, z vodjo ekonomsko propagandne redakcije Danilom Vutejem in s šefom tehnike Alešom Jevšnikom.

Vnovič so bili na dnevnem redu odnosi znotraj Koroškega radia, odnosi na relaciji profesionalci – honorarci. Prav tako so govorili o honorarjih, o problematiki tehnikov in o sistematizaciji del in nalog. Morda je svojevrstno presenečenje to, da so honorarci dobili tudi svoj sedež v strokovnem kolegiju radia. Seveda glas njihovega predstavnika v tem organu še zdaleč ne bo tako težak kot tisti od profesionalnih kolegov, s tem dejanjem pa je le vidna večja fleksibilnost vodilnih ljudi Koroškega radia. Na sestanku so se domenili tudi za 10-odstotno zvišanje honorarjev. Vse to in pa vedro razpoloženje obeh strani po končanem sestanku daje upanje, da se za honorarce na KR obetajo še boljši časi. Sicer pa nikoli ne velja reči hop pred skokom.

Koroški radio gre tako naprej. Pred kratkim so uvedli še jutranji program in dela je za vse, tako za honorarce kot profesionalce, več kot dovolj. In če gledamo še ene stvari, ki se ji reče profesionalizacija honorarcev. To je lahko le golo predvidevanje ali pa tudi ne. Profesionalizacija pa pomeni nove odnose, nova pravila...

R. TAMŠE

OPOMBA: Pisec tega teksta je bil sam do letošnjega avgusta honorarec Koroškega radia, vseeno pa to ne pomeni, da se je vsedel za pisalni stroj iz kakršnihkoli maščevalnih namenov. Toliko v vednost.

AJNŽIK TAKO...

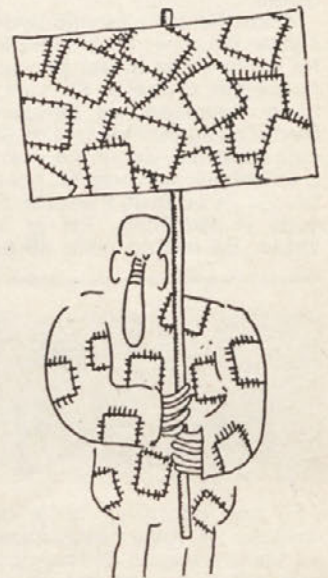
Na predzadnjem zasedanju republiškega parlamenta je od koroških poslancev spet stopil za govorniški oder Ivan Dretnik –Anžnik, na dnevnem redu pa je bila burna razprava o paketu lastninskih zakonov. Anžnik je s svojim modrovanjem prišel na prve strani časopisov, ki so poročali, da je Dretnik v Ljubljani prostodušno dejal, da bi morali denacionalizirano premoženje vrniti že v prvih dneh »naše vladavine«. »Naša vladavina« pa pomeni kajpak Demosova vladavina, saj je Anžnik član kmečke Ljudske stranke. Anžnik je to utemeljil z dejstvom, da so po vojni (torej komunisti) ljudem jemali brez njihovega soglasja.

Zal nam je za Anžnika in njegovo razmišljanje, še bolj nam je žal za množico ljudi, ki so jim po vojni po krivici odvzeli premoženje. Vendar takšna razmišljanja, ubiranje »revolucionarnih« bližnjic, ko si monopol politične oblasti prisvoji le druga elita, pač ne pelje drugam kot v oživiljanje boljše vladavine.

Svobodni sindikalisti so odločno nasprotovali sprejetju zakona o lastninjenju (Tomšičevci modro molčijo), in o novi lastninski zakonodaji je bil organiziran na Koroškem tudi regijski posvet z republiškimi poslanci. Menda je še vedno devet Korošcev, ki jim je po volitvah zaupan mandat v republiškem parlamentu, regijskega posveta pred prvo skupščinsko razpravo o lastninjenju pa se je udeležil le gospod Studenčnik, ki je sicer poslanec v Zboru združenega dela. Vendar sindikalisti v železarni ugotavljajo, da omejenega gospoda stališča delavcev bolj malo zanimajo (v železarski hierarhiji sodi med vodilni sloji).

Sindikalisti pravijo tako: »Vladajoča (demokratska) koalicija ne legalizira tatvino, temveč ropanje!«

...SINDIKAT DRUGAČE

aktivist društva proti mučenju živali grozil. Seveda pa je tu še tretji, zdravstveni vidik.

Ravenska občina je v preteklosti (in tudi skupščina novega sklica) skušala regulirati ta problem, vendar je vsak odlok mrtva črka na papirju, če ga ljudje ne spoštujejo. Če pa še teh odlokov ni, je brezpravje še večje.

Vprašanje naslavljam o inšpekcijske službe v Dravogradu, in v imenu bralcev pričakujemo celovit odgovor (od veterinarske, urbanistične, sanitarne inšpekcije) o reguliranju te problematike, izkušnjah inšpektorjev in predvsem – o njihovem ukrepanju.

hlevi!

Hlevi,

Hlevi, hlevi, povsod okrog nas. In vse kaže, da jih je z vse večjo krizo vse več. Rastejo v strnjjenih naseljih, na travnikih, ob vodah in večinoma neugledne (praviloma na črno) postavljene lesene ute.

Hlevi oziroma rejci svinj, kokoši, telet in drugih »koristnih« domačih živali sami po sebi niso sporni, sporno je le mesto oziroma kraj, kjer jih redijo. Po našem prepričanju bi kot prvo morali upoštevati civilizacijsko normo, da s svojim veseljem in koristjo ne smradijo sosedom. In drugič, da bi tem živalim vendarle namenili dostojen prostor, saj je večina hlevov takšna, da bi se vsak

Bolnišnici že grozijo z odklopom elektrike

PRED BANKROTOM

Bolnica v Slovenj Gradcu se nahaja v hudi stiski. Ministrstvo za zdravstvo, od koder se bolnica financira, ji plačuje le manjši del denarja, do katerega je upravičena. Tako so za mesec avgust prejeli le 2 milijona dinarjev, dolgujejo pa jim 18 milijonov. Prvo polletje so zaključili z izgubo kar 50 milijonov dinarjev.

Ze dva meseca bolnica ni ničesar plačala: ne elektrike ne hrane ne zdravil. Samo vprašanje časa je, kdaj bo klavnica v Otiškem vrhu prenehala dobavljati meso in bodo bolniki ostali brez hrane. Elektriko so jim prejšnji teden tako ali tako že hoteli odklopiti.

Zamislite si bolnico in operacijske dvorane brez elektrike. Na srečo so se to pot še uspeli dogovoriti drugače. Pri tem je hudo nelogično, da Železarna Ravne že od oktobra lani ne plačuje elektrike, pa jim ne grozijo z odklopom, medtem ko bolnici grozijo že po dveh mesecih. Seveda je vprašanje, kaj je bolj važno, da imamo jeklo ali bol-

nico?

Plače so zaenkrat še dobivali. Toliko so še zbrali skupaj. Le za specialiste iz drugih bolnic ni bilo denarja. Kaj lahko se zgodi, da bomo ostali brez ortopeda, onkologa in še koga. Ze sedaj pravijo, da zastoj ne bodo prihajali iz Ljubljane v Slovenj Gradec. Kam bo šlo 60 bolnikov, kolikor jih vsak mesec išče pomoč pri ortopedu. In drugi bolniki. Če bo šlo tako naprej, jim ne bo ostalo drugega kot da bodo hodili v Ljubljano k zdravniku. Stroški bodo s tem še večji. Toda ne več na račun obubožane bolnice, verjetno pa na račun bolnikov samih, prav tako obubožanih.

Ob vsej tej krizi v bolnici so v njihovem sindikatu že razmišljali o stavki. Zaenkrat je še ne bodo organizirali. Vendar, če denarja ne bo, se kaj lahko zgodi, da bodo bolniki ostali brez zdravniške nege. To pa ni nič drugega kot počasno ukinjanje bolnice. Ministrstvo za zdravstvo in vlada se bosta morala odločiti, kaj z zdravstvom.

Ravenčani obnavljajo cerkev

Po treh desetletjih, ko je bila ravenska župnijska cerkev nazadnje prenovljena, so se Ravenčani letos odločili za temeljito obnovo notranjštine svojega svetišča. Kljub težkim časom potekajo dela po načrtih, celo več, v septembru nadaljujejo z deli, ki so jih namepravali preložit na prihodnje leto.

Prvotni namen obnove je bil povečati bogoslužni prostor, ki je za tako veliko župnijsko skupnost, kot je ravenska, premajhen. Vendar Zavod za spomeniško varstvo Maribor cerkve ni dovolil povečevati niti spreminjati oblike notranjosti prostora.

Tako so iz cerkve odstranili, kar je odveč in dotrajano, povečali so le kor in s tem pridobili nujno potrebni prostor za pevce. V cerkvi so obnovili električno instalacijo, uredili talno toplovodno ogrevanje, prenovili tlake, popravili omete, preuredili stranske in nekatere spremljajoče prostore. V septembru naj bi dokončali kanalizacijo in s tem uredili odvodnjavanje meteornih vod ter zgradili garažo ob farovžu, čaka pa jih še beljenje cerkve in polaganje marmor-

nih plošč v nji. S tem bo ravenska cerkev dobila prijaznejšo in prijetnejšo podobo, kot jo je imela doslej, predvsem starejši pa bodo veseli, ker pozimi ne bo tako mrzla. Seveda bo svetišče prav zaživelo šele tedaj, ko bo obnovljena tudi notranja oprema, od oltarjev do orgel. Na to pa bodo morali župljani še počakati. Ze dosedanja dela so veliko stala; potreben bo čas za plačilo dolgov in za zbiranje sredstev za nadaljnje delo.

Kakor je povedal župnik Slavko Bek, ki vodi vsa dela ob pomoči župnijskega sveta in ključarjev, so se Ravenčani in okoličani pri obnovi cerkve zelo izkazali. Pokazali so veliko pripravljenost za delo in občutek skupnosti se je ob obnovi močno utrdil. Glavni problem je pomanjkanje sredstev, kajti nabitralna akcija, ki jo je dovolila občinska vlada, ni rodila zaželenih sadov. Župnik in sodelavci upajo, da jim bo vendarle uspelo zbrati dovolj denarja za odplačilo dolgov in nadaljevanje obnove prihodnje leto.

M. Potočnik

JESENSKA SREČANJA

Pisano in privlačno

Že od minule sobote je na Prevaljah spet živahno: prizadevna Krajevna skupnost in Turistično olepševalno društvo iz tega kraja sta pripravila tradicionalna Jesenska srečanja. Do prve jesenske številke našega časopisa se je zvrstila vrsta prireditev, ki so privabile kopico sodelujočih in še več obiskovalcev, kar kaže, da se je ta prireditev pri ljudeh že »pri-jela«.

Obetaven pa bo tudi zaključek tega tedna.

V četrtek bodo na svoj račun prišli zlasti otroci in tisti mladi po srcu, ki so se pripravljani udeležiti dneva otroškega veselja. Ob 16. uri bodo program pričeli »čudežniki« (ansambel Čudežna polja), ki znajo prav zares zabavati

mlado in staro. V nadaljevanju bodo Taborniki odreda Modri encijan postavili tabor. Omogočena bo vožnja z go-carti, jahanje ponic, šaljivi tenis in še marsikaj drugega.

Sokoli, Don Mentoni bend, Chateu, Četrta dimenzija in drugi bodo gostje petkove Rock parade. Zadnjega dne – v soboto – bo ob 16. uri zanimiv športni dogodek: nogometna tekma med veterani Slovenije in Koroške. Ob 20. uri pa bo veselica z ansambлом Non-Stop.

Pravi zaključek pa bo dejansko v nedeljo s tradicionalnim srečanjem žensk z družinami na Uršlji gori, kjer bo tudi planinski ples.

T.I.

MISLINJSKI UPOKOJENCI

Društvo upokojencev v Mislinji je eno izmed tistih društev, ki je izredno delavno v Mislinjski dolini. Društvo trenutno šteje okoli 500 članov, med temi pa so redni, družinski, invalidski in kmečki upokojenci. Društvo za svoje člane izredno skrbi, zlasti pri nabavi ozimnice in kurjave. Cez leto organizira več izletov in raznih srečanj.

Tudi ono nedeljo so se mislinjski upokojenci zbrali v Završah nad Mislinjo, kjer so v tamkajšnji cekrvi Sv. Vida najprej prisostvovali sveti maši, popoldne pa so pod košato lipo pripravili razna tekmovanja. In tako jim je lepo nedeljsko popoldne minilo v prijetnem in nepozabnem spominu.

F. Jurač

Dobra dva tedna letošnjega šolskega leta sta že za nami. Večina osnovnošolcev je učbenike in druge šolske potrebščine že nabavila, srednješolci pa še ne. Vendar bodo to lahko storili v prihodnjih dneh, saj – kot pravijo odgovorni – letos učbenikov ne bi smelo primanjkovati.

»Res je,« potrjuje Zdenka Stanonik, vodja oddelka knjigarna pri Mladinski knjigi Slovenj Gradec. »Razen tistih osnovnošolskih učbenikov, na primer Spoznavanje narave za drugi in tretji razred in kemije za osmi razred, ki so še v tisku smo imeli vsega dovolj. Podobno je tudi za srednješolce, kjer čakamo še na učbenik kemije.«

Tudi pri Mladinski knjigi so pod naslovom »Brihtna glava« pripravili nakup šolskih knjig že pred pričetkom počitnic. Kdor je to izkoristil, je imel srečno roko.

»Da, In manj ga je udarilo po žepu. Če namreč lahko zatrdim, da smo bili z učbeniki dobro za-

loženi, pa so nas vse presenetile visoke cene. Pred počitnicami so bile precej nižje, zdaj so do konca zasoljene. Poprečno je treba odšteti kar okoli 300 din za en učbenik, kemija pa stane za osnovno šolo okoli 430 dinarjev. Matematika za srednješolce velja kar 500 dinarjev. V prednaročilu smo omogočili obročno odplačevanje oziroma 10 odstotkov popusta ob plačilu z gotovino.«

Kako pa bodo lahko pri Mladinski knjigi v Slovenj Gradcu postregli zamudnikom.

»Ne gre samo za zamudnike. Tudi srednješolci, zaradi tega, ker lahko vsak profesor določi, kateri učbenik bo priznaval, bodo še morali priti v knjigarne. Mi bomo lahko ustregli vsem, česar ne bomo imeli, bomo priskrbeli v nekaj dneh. Tudi učbenike za tuje jezike hrvaških založb, ki so zelo iskani,« je sklenila Zdenka Stanonik.

T.I.

KO HMELJ (ŠE) ZADIŠI

Na območju Koroške, na radeljskem, šentviškem, muškem polju in na območju Slovenj Gradca je ta čas 170 hektarjev hmeljevih nasadov.

Pričetki hmeljarstva na Radeljskem polju segajo že daleč v pred-predvojno Jugoslavijo, nekateri trdijo v sampričetek stolletja. Kje so že časi dolgih vrst obiralcev, zloglasnih »plaht« in tudi veselih večerov in likofov tisocev obiralcev.

Obiranje opravljajo stroji. In kako mlatijo po storžih, še pred dvema desetletjema bi obiralce za takšno trganje nagnali s hmeljišča. V današnjih, tako težkih časih, pa le ne najdemo za delo v hmelju domačih ljudi, četudi jih

je na zavodu za delo prijavljenih vsaj trikrat toliko, kot bi jih pri strojih in obiranju potrebovali. Pravzaprav nekako čudni težki časi?

Na delu so sezonske skupine, že z leti navajene tega trdega, nič kaj prijetnega dela. Hmeljarji pravijo, da so pridni in od daleč prihajajo, tudi letos, tam nekje od Romunske meje. Povedo, da je marsikomu to edini zaslužek v letu.

Samo na območju Radelj računajo, da so obrali kakšnih 180 ton suhega in tudi letos zelo kvalitetnega hmelja – suhega, da se razumemo.

–kv

ZASOLJENO ŠOLANJE

IMENITEN KONCERT V PREVALJSKI CERKVI

V nedeljo je bil v farni cerkvi na Prevaljah koncert orkestralne in vokalno-instrumentalne glasbe. Dirigiral je **Marko Letonja**, mladi ravenski rojak, ki je dobil nagrado Prešernovega sklada za leto 1991, v zadnjem času pa se je kot dirigent uveljavil v Italiji. Solist na orglah je bil **Maks Strmčnik** iz Mežice, na violončelu **Andrej Petrač**, po rodu z Raven, v godalnem orkestru je igralo še več Korošcev. Le solist – trobentač **Tibor Kerekeš** je prišel iz Novega Sada in je absolvent ljubljanske Akademije za glasbo.

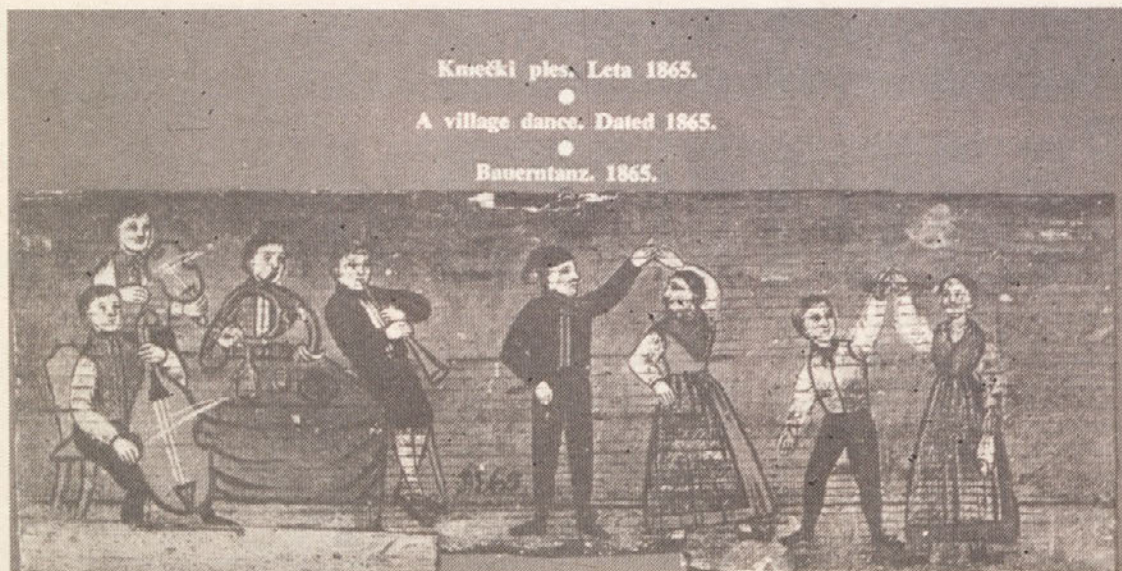
Kot uvod v koncert je organist Strmčnik zaigral **Frescobaldijevo Kromatično tokato za orgle – solo**, orkester pa je nadaljeval s **Purcellovo Sonato za trobento in godala**, **Torellijevim koncertom v D-duru za trobento, godala in kontinuo** ter s **Haydnovim Koncertom v C-duru za violončelo in orkester**. V drugem delu sta domači mešani pevski zbor in orkester predstavila **Haydnovo Misso brevis** za zbor, sopran – solo, orkester in orgle. Solistka je bila domačinka **Betka Burdzi**.

Koncert, ki bi moral biti na sporedu že konec junija, a ga je tedaj preprečila vojna, je bil lepo doživetje za številne poslušalce, pa tudi za pevce, ki jim je bilo peti pod dirigentsko roko Marka Letonja – užitek.

Ljubitelji glasbe v Mežiški dolini so še posebej veseli, ker so imeli priložnost slišati orkester, ki je nastal zato, da je igral zanje. Nastopili so namreč številni rojaki, nekdanji učenci Glasbene šole Ravne, ki pa so se kot poklicni glasbeniki uveljavili v Ljubljani, Mariboru in drugod. Bili so tu violinisti **Jelka Glavnik**, **Bojan Erjavec**, **Borut Šteharink** in kar trije člani družine **Petrač**, ki sicer živi v Mariboru – violinista **Mirko** in **Mira**, starša znanega violončelista **Andreja**, ki je nastopil kot solist.

Razveseljivo je, da so naši glasbeniki pripravljani nastopati pred domačim občinstvom, in to za minimalne stroške. Ker se je pokazalo, da imamo tudi občinstvo, ki jih želi poslušati, je le stvar organizatorja, da take nastope pripravi in omogoči.

M. Potočnik

Kmečki ples. Leta 1865.

A village dance. Dated 1865.

Bauerntanz. 1865.

Panjske končnice

Slikarstvo na končnicah čebeljih panjev kranjčev sodi v drugo polovico 18. in 19. stoletja ter v začetek 20. Najstarejša znana ohranjena panjska končnica je datirana z letnico 1758, naslednje sodijo šele v konec 18. in začetek 19. stoletja. Vendar pričajo o poslikanih panjih na Gorenjskem pisani viri iz let 1776, 1798 in 1801. Velika večina ohranjenih panjskih končnic sodi v 19. in začetek 20. stoletja. Izjemni primerki pa so bili poslikani še v obdobju med obema vojnama.

O zemljepisni razširjenosti poslikanih panjskih končnic pričajo ustna izročila, znana najdišča ohranjenih panjskih končnic in drugi viri o krajih, kjer so bile najdene. Poslikane panjske končnice so bile v navadi

po vsem Gorenjskem, južnem Koroškem, na severozahodnem Štajerskem, poredkoma pa so jih imeli tudi na Notranjskem, severnem Dolenjskem in severnem Primorskem. Vendar izvirajo vse znane končnice iz druge polovice 18. in iz prve četrtine 19. stoletja z Gorenjskega.

Slikarji končnic so uporabljali različne motivne predloge. Marsikateri motiv je nastal po izvirni zamisli končničarjev. Le izjemoma pa so na končnicah upodobili resnične dogodke iz vaškega življenja.

Doslej znana najstarejša poslikana panjska končnica je iz leta 1758. Hrani jo čebelarški muzej v Radovljici. Vse kaže, da se je ta umetnost porodila v širšem zaledju Radovljice in Kranja. Od tod so jo prevzeli podeželski po-

dobarji v okolici Škofje Loke, Kamnika, zgornje Savinjske doline in onkraj Karavank na Koroškem – zlasti v Rožu in Podjuni.

Poslikanih panjskih končnic ni najti na vzhodnem Dolenjskem in v tistih pokrajinah, kjer so čebelarili v koših.

Slikane so predvsem z oljnati mi barvami, nekatere pa tudi z različnimi temperami. Pred slikanjem so končnico grundirali z navadno kredno podlogo, nekatere končnice pa so slikali neposredno na les.

Ko v letih 1820–1880 ta vrst umetnosti doseže vrh, pa se že začnejo kazati prvi znaki propadanja. Končnic je vedno manj, tehnično in slikarsko pa so površno izdelane.

prof. B. Kumprej

Narobe svet: vloge lovca in divjadi so zamenjane. Živali neso lovca k pogrebu. Leta 1876.

Topsy-turvy world: the roles of the hunter and the hunted have been reversed. Funeral procession, in which the corpse of the huntsman is being carried by animals. Dated 1876.

Verkehrte Welt: Weidmann und Wild haben ihre Rollen getauscht: Die Tiere tragen den Jäger zu Grabe. 1876.

RADELJČANI PRI ŠTAJERCIH

Po večkratnih razgovorih in pripravah je pred tednom prišlo tudi do prvega pogovora predstavnikov občine Radlje pri deželni vladi sosednje Štajerske.

Sodelovali so predvsem ljudje s področja gospodarstva, vključno z ministrico gospodarskega resorja z avstrijske strani.

Predstavniki občine Radlje so mnenja, da je šlo tokrat za izjemno odkrite razgovore, ki pa so tudi marsikoga postavili na trdna tla. Po avstrijskih gospodarskih merilih tudi mi mejimo pretežno na njihovo manj razvito območje. To smo slišali javno že na minu-

lem lvnškem sejmu, ko so prav predstavniki okraja očitali vladi, da ne skrbi dovolj za sleherno vas na podeželju.

Dežela bo bogata in srečna, kadar bo bogata zadnja hiša na mejah ali v planinah. To bi mirne vesti veljalo tudi za nas!

Tokrat so vzpostavili predvsem tiste kontakte in izhodišča, na katerih naj naprej gradijo gospodarska podjetja in ustanove same, v katere naj se bolj tvorno vključijo tudi zbornice. Avstrijska stran je namreč prepričana, da obstajajo določeni skupni interesi, ki jih gospodarsko lahko zmoremo

Pot malih korakov

bolj konkurenčno kot vsak sam zase.

Eden od naslednjih korakov bo srečanje vodilnih ljudi, vključno s seminarjem, ki naj ponudi temeljno znanje o načinu gospodarskega komuniciranja med sosedi.

Nihče si pri tem ne dela prevelikih utvar, toda, mar ni prav pot malih korakov zagotovilo za gospodarsko smiselno in upravičen razvoj skupnih projektov na tem območju Avstrije in Slovenije. In nazadnje, mar niso tu pred časom že normalno obstojali izjemno močni gospodarski tokovi?!

K. Valtl

NA SONČNIH RADIŠAH:

12. koroška likovna akademija

Letošnja 21. koroška likovna kolonija mladih je bila prvič v zamejstvu.

Tokrat je šla iz njenega rojstnega kraja, iz Vuzenice, na sončno zamejsko Koroško, v prelepo vas Radiše.

To je kraj, kjer sta doma najmanj dva pogovorna jezika. Največ boste slišali tisto značilno, tako lepo počjoče zvonečo koroško slovensko besedo. Znajo seveda tudi po nemško.

Že lani, ob zaključku dvajsete kolonije, se je nekomu utrnila misel, da bi bilo dobro, če bi ta prelepa manifestacija mladih prišla tudi med rojake v zamejstvu.

Tako je po dveh desetletjih šla kolonija na pot.

Prvič so jo gostili rojaki na Koroškem, v organizaciji Slovenske prosvetne zveze in drugih, ki so sprejeli in pomagali koloniji, vsem njenim udeležencem, ki jih je bilo kakšnih osemdeset.

Največja udeležba je prišla prav iz naših krajev, iz Slovenije, kar osemnajst čopičarjev, tako namreč rečemo mladim risarjem. Po pet pa jih je prišlo še iz Madžarske in Tržaškega.

Za strokovno vodstvo so poskrbeli organizatorji. Tu je bila **Zorka Loiskandl - Weiss**, je bil dolgoletni sodelavec kolonije **Emil Košič** s soprogo in še drugi.

Kar štiri dneve so preživeli pri vrstnikih na Radišah, hodili tudi na izlete, pripravili razstavo in še prelep kulturni program.

Nasvidenje prihodnje leto v Italiji, so si dejali ob slovesu.

Zakaj so se odločili za Radiše?

Tatjana Tojmaj meni, da zato, ker je tu doma ena od bolj dejavnih kulturnih skupin, posebna skrb velja kulturni vzgoji mladih. Tu imajo delavno prosvetno društvo, pojejo, igrajo, tile otroci pa so vse še požlahtnili, meni Tatjana.

Tajnika Slovenske prosvetne zveze **Janka Malleja** smo našli, kje drugje, kakor med udeleženci.

»Ideja, da to kolonijo spravimo v gibanje med rojake, je bila čudovita. Sedaj, ko so tu, pa tudi spoznavamo, koliko je dela; torej

– vse priznanje Vuzenici in Muti, ki sta kar dvajset let opravljali to delo in sprejemali otroke, še posebej šoli Vuzenica.

Je pa tudi res, da takšna kolonija pomeni spodbudo in poživitev drugega dela, to je narodnostno dogajanje, plemeniti nas, nabiramo si novih moči. Hkrati so udeleženci tudi nosilci novih sporočil o potrebi in možnostih srečanj in sodelovanja rojakov in drugih, ki skupaj živimo na tem eksplozivnem planetu.«

In otroci – udeleženci?

Saj jih je vendar sam smeh in delo. Delali smo, se spoznavali, hodili na izlete, spoznali dober del Koroške.

Kako lepo bo prihodnje leto tam nekje v tržaški pokrajini v Italiji.

Iz Tržaškega sta prišli kar dve strokovni sodelavki, ki sta hkrati opazovalki.

Prihodnje leto bosta poskušali kar najbolje opraviti delo, ko bosta gostiteljici 22. likovne kolonije mladih treh dežel.

K. Valtl

Janko Malle: Ideja je čudovita

Skupina otrok, udeležencev kolonije

SLAVJE POD RADUHO

Korošci smo spet pokazali svojo odločnost in trmo: v teh težkih časih smo uspeli postaviti pod Raduho, na Grohotu, novo planinsko postojanko. Andrej Brvar, predsednik Planinske zveze Slovenije je dejal, da so Korošci, natančneje PD Mežica, s to kočjo dali lepo darilo vsem Slovencem.

In res je tako! V letošnjem letu je slovensko planinstvo bogatejše samo za to kočjo, ki so jo minulo soboto odprli na Grohotu. Ko smo se pogovarjali z Brvarjem, predsednikom vseh slovenskih planincev, pa smo zvedeli, da bi v prihodnjih letih lahko Slovenci dobili še nekaj novih postojank. Uganili ste – iz nekdanjih karavil bi lahko dobili lepe kočje in PZS je na slovensko vlado napotilo pismo za devet karavil, med njimi je tudi ena na Koroškem (PD Dravograd za karavlo na Košenjaku).

Vsi, ki smo se zbrali pod Raduho na svečani otvoritvi, pa smo si bili enotni: PD Mežica je uspel majhen podvig! Le redki so bili tisti, ki so po velikem plazju v letu 1986 verjeli, da bo na Grohotu še kdaj planinska kočja. Danes pa je na lokaciji – ki je tudi pred plazovi povsem varna – okoli 300 kvadratnih metrov uporabnih površin. Ob otvoritvi se nas je v dnevni ali osrednji sobi nagneto precej več kot sto, ležišč je za kakšnih 40 planincev, prihodnje leto pa bodo dodali še kakšno posteljo več.

Tega pa ne bi bilo, če ne bi v vrstah PD Mežica delala četica planinskih zanesenjakov, ki jih je vodil Mirko Mlakar (Mlakar je samo od letošnjega januarja pa do avgusta opravil okoli 880 prostovoljnih ur). Naštetimo jih še nekaj, ki so opravili največ prostovoljnega dela: Jože Atelšek, Vili Blatnik, Karel Dretnik, Stanko Jug, Dominik Lesjak, Karel Mastek, Franc Mlinar, Vili Strel, Maks Siherle, Julijan Seidl in Branko Segel, kajpak pa so pomagala tudi podjetja s Koroške in širše.

—mp

Kočjo je blagoslovil mežiški župnik Franc Linasi

Zaradi slabega vremena je tokrat v kočji bilo nekoliko tesno, sicer pa bo prostora preko leta gotovo dovolj.

Slavnostne besede je spregovoril predsednik PZS Andrej Brvar.

Mokrota, megla, mokrota – in pojesti je bilo treba kar stoje.

Nova kočja PD Mežica na Grohotu

DOBILI SMO NOVO KOČJO !!!

Slike: Franc Jurač

Na Raduho je prišla tudi prva dama Slovenije Štefka Kučan, desno (s psom) njen brat Ivek Krpač.

Za toploto je poskrbel kar »šnops«.

Obisk v Javorju – najvišji šoli v Sloveniji

ŠOLA NA VRHU SVETA

Ali si lahko predstavljate, da morate sleherni dan v službo prepešati dobro poldrugo uro in seveda prav toliko tudi nazaj? In to večinoma po gozdu! Povrhu še v hrib. Najbrž bi – če lahko uporabim bolj domač izraz – kar kmalu »scagali«. Radko Grabner – zdaj učenec sedmega razreda osnovne šole – tako premleva kilometre in ure že sedmo šolsko leto. Sleherni dan, ne glede na vreme in druge ovire ter nevšečno-

Število se ohranja

»Naša šola je popolna osemletka, letos pa jo obiskuje skupaj sedem učencev. Imamo dva prvošolčka, v drugem in petem razredu učencev zdaj nimamo, dva imamo v tretjem razredu in po enega v šestem in sedmem razredu. Prihodnje leto pričakujemo tri prvošolčke in kasneje vsaj toliko. Upada zdaj nekaj let ne bo, saj se ljudje iz teh krajev ne izseljujejo več,« pripoveduje Anica Grabner, vodja podružnične šole na Javorju nad Črno na Koroškem.

Skoraj bo trideset let, odkar je Anica – s tedaj običajnim dekretom šolskih oblasti – prišla sem gor. Potlej se je tukaj poročila in ostala. Spomini pa segajo tja daleč nazaj.

»Okoli 54 otrok je bilo na šoli v prvem letu mojega poučevanja. Čeprav so bili to težki časi, je bilo vendarle lepo. Pozimi je bilo veliko snega in sosed je pomagal sosedu. Ljudje so bolnike nosili v dolino in teh prijaznih domačinov, zlasti pa njihovih otrok, nisem mogla več zapustiti. Kasneje so se pričeli mnogi za kruhom seliti v dolino in otrok je bilo vedno manj. A vzdržali smo in ohranili šolo.

Zdaj ljudje ne odhajajo več. Mnogi gradijo nove hiše, in če otrok že ne bo več, jih tudi manj ne bo!»

Pa vendar, sedem otrok za osemletko ni veliko. Zakaj jih raje ne bi vozili v dolino?

»Ljudje tukaj na to ne bi več pristali. Kmetje živijo tod in otroke na kmetiji potrebujejo. Vsakodnevna vožnja v dolino bi bila predraga, pozimi pa tudi nemogoča. Vrh vsega gre za gozdno cesto, kjer voziš na lastno odgovornost. Tako bi morali za otroke najti verjetno rejniške družine v dolini. To pa bi bilo prej slabo kot dobro. Otroci tod so bistri in doma na kmetijah si pridobijo veliko delovnih navad. In reči moram, da je kar precej naših učencev odšlo na nadaljnje šolanje in so bili zelo uspešni. Eden izmed otrok sleherne družine pa seveda vedno ostane na kmetiji.«

Letošnje šolsko leto se je pričelo z velikim negodovanjem šolnikov. Kako na vse to gleda učiteljica s tako dolgim pedagoškim stažem in z mnogimi prebrodenimi viharji.

»Zavedati se moramo, da je kriza pri nas zdaj že tolikšna, da jo bomo krepko občutili vsi. Tudi nas šolnikov ne more zaobi-

sti. In pouka praktično nikoli ne zamudi. Vendar to na šoli, s katere prihaja tale moj zapis, ni nič čudnega: tudi drugi otroci hodijo v šolo po več kilometrov. Zanje nekaj povsem vsakdanjega. A, od drugih šolarjev jih loči tudi to, da obiskujejo najvišje ležečo šolo v Sloveniji: na Javorju nad Črno na Koroškem. Šolski prag je na višini 1160 metrov. In šola je tukaj že od 1901 leta.

Najvišje ležeča šola v Sloveniji

ti. Res smo slabo nagrajevani, imamo velike obveznosti, vendar mislim, da generalni štrajk ne bi bil prava rešitev. To bi lahko zelo slabo vplivalo tako na otroke kot starše in seveda tudi na naš ugled.« je svoje razmišljanje aktualno sklenila Anica Grabner.

Tudi druga učiteljica Martina Podričnik, ki uči tukaj že deseto leto, meni, da mora šola ostati. Iz prej omenjenih razlogov.

»Če hočemo tukaj obdržati ljudi, ki se niso odpravili v dolino, ali se celo vračajo, potem jim kratko in malo ne moremo vzeti tega hrama učenosti. Bilo bi kruto, če bi otroke, ki tukaj živijo kot ena velika družina, iztrgali iz tega okolja. Posebnih vzgojnih težav nimamo, otroci pa imajo dobre delovne navade. Potrebovali bi morda še nekaj več knjig, kakšne pripomočke za tehnični pouk in še kaj, je pojasnila Podričnikova.

Starši pomagajo

Jurij Voler, po domače pri Šumniku, je mlad kmetovalec obrtnik. Eno hčerko ima v mali šoli, drugo pa v četrtem razredu. Tretji otrok »je naročen« ali »na poti«.

»Že več kot deset let je, odkar

sem se priženil sem gor. Če bi šole ne bilo, bi najbrž ne mogli ostati, saj tako majhnih otrok ne moreš dati v dolino. Šola tudi dopolnjuje dejavnost kraja,

Jurij Voler

starši pa pomagamo pri raznih opravilih. Dokler bo šola, bodo žive tudi kmetije, bodo tod živele tudi mlade družine,« je bil odločen Jurij Voler, ki je sicer hodil v dolinsko šolo.

Anica Grebner in Martina Podričnik z varovanci

Po bližnjicah gor in dol

Dobrih sedem kilometrov: najprej je ravno, potem gre navzdol in končno spet strmo navzgor. Tako mi je opisal svojo vsakdanjo pot v šolo Grabnerjev Radko, po domače pri Močivniku iz Jazbine 12 pod Uršljo goro.

»Prva leta me je bilo včasih že malo strah. Pot vodi ves čas po gozdu in ker hodim po svojih bližnjicah, redko srečam ljudi. Vidim pa gamse, srne, tudi lisice sem že opazil. Zjutraj običajno vstanem okoli šeste ure, od doma grem pol ure kasneje, v šolo pa pridem malo pred osmo. Pozimi je zjutraj še noč, zato krenem kake pol ure prej. Če je več snega, pa me včasih spremlja kdo od domačih«, se je razgovoril Radko.

Radko Grabner

Povedal je še, da bo po končani šoli ostal doma na kmetiji. Morebiti bo odšel le na strojno kmetijsko šolo v Maribor.

Dva kilometra ima do šole Bojana Miklič, ki je letos prvošolka. Že prej pa je hodila v malo šolo, zato jo prvega šolskega dne mamica ni spremljala.

Bojana Miklič

»V mali šoli mi je bilo lepše,« pripoveduje, vendar ne ve povedati, zakaj. »Rada imam računstvo, doma pa imam dve muči, Piko in Miko. Pika mi je ljubša, ker je manjša. Pa kužeka Rekso imamo, ki ni hud in druge živali,« je še čebljala, ko je premagala začetno tremo.

◀ Jožica Ovnič

Problem so stroški

Javorci – tako starši kot učitelji, torej želijo, da šola, čeprav z malo učenci, ostane. Kaj pa v dolini, na centralni šoli.

»Moje razmišljanje je dvojno. Seveda vem, da je za ohranitev življenja v teh krajih šola potrebna. Toda razmišljati moram tudi racionalno. To pa pomeni, da se stroškovno podružnični šoli na Javorju in zlasti v Koprivni, kjer imamo le štiri otroke, ne izplačajo. Na skupščino občine, ki o tem odloča, sem dala predlog za ukinitve šole v Koprivni – tja redno vozi avtobus po asfaltirani cesti – ter za ukinitve višje stopnje na Javorju. Vendar skupščina tega še ni obravnavala. Šolo v Podpeci smo ukiniteli že pred časom, tista v Žerjavu pa ima 20 učencev, tako da bi lahko ostala. Kaj se bo v prihodnje v resnici zgodilo, pa ne vem. Vsekakor gre za zapleteno vprašanje, ki ga bo treba razrešiti tako s strokovnega kot tudi stroškovnega in najprej človeškega vidika,« je sklenila Jožica Ovnič, ravnateljica Osnovne šole Miloša Ledineka iz Črne na Koroškem.

Tomislav Ivič

VRTI SE, SE VRTI

Pri zasebni galeriji Nika Kolarja iz Slovenj Gradca je izšla že druga knjižna izdaja pesmi. Tokrat gre za knjižni prvenec mlade, a že uveljavljene pesnice Darje Kniplič iz Radelj »Vrti se, se vrti«. Konec meseca julija je bila ob izidu Darjinega prvenca v Radljah, na Dvorcu M, tiskovna konferenca, kjer je Darja tudi predstavila svoje pesmi in kaj več povedala o svojem pesnikovanju. Niko Kolar pa je v imenu Galerije zagotovil, da je druga publikacija že dokaz, da se je založništvo na Koroškem začelo in da bodo imeli literati Koroške še priložnost za izdaje svojih literarnih del, tudi proznih stvaritev.

Darja Kniplič je študentka Pedagoške fakultete v Mariboru. Objavlja v

slovenskih literarnih revijah, doslej pa ima eno skupno pesniško zbirko »Dvajset drugih« iz Goranove pomladi v Zagrebu. Ukvarja se s poezijo in tudi s kratkimi proznimi teksti, je članica slovenjeograškega literarnega kluba. Spremno besedo k njeni prvi zbirki je zapisal Denis Poniž, ki o mladi pesnici pravi med drugim tudi tole:

»Kako je vsaka pesem zase sporočilo, tako je sporočilo tudi zbirka kot celota. Ne gre samo za linearno nizanje spoznanj, zaznav in lirskih občutij, marveč za dosledno ustvarjanje poetičnih krožnic okoli nekaterih temeljnih in za pesnico usodnih vprašanj. Tako se nekajkrat vrnemo k istim vprašanjem, ki pa so dosledno

tematizirana na različne načine, nepotost med njimi in lirskim subjektom raste, bralec je postavljen v ris, kjer se vrstijo znane in neznane, pričakovane in nepričakovane podobe. To pa je tudi točka, kjer se neha razmislek in pričena poezija besede pod luno, kot je v eni od pesmi zapisala Darja Kniplič.«

Darja pravi, da dobiva navdih za pesnjenje kar iz življenja, vse kar zazna, občuti, doživlja se splete v svojstvene verze skozi njen pogled. To je ženska poezija, včasih nekoliko šokantna, vendar povsem njena.

Darja zatrjuje, da je to šele začetek, njeno življenje s poezijo in ljubeznijo do okolja in pesmi pa še ni končano.

I.F.

Iz predstavitve pesniške zbirke

Foto:FRA

Odbojkarji Fužinarja v slovenski super ligi

Tako kot v večini primerov pri slovenskih športnikih, so se tudi odbojkarji in odbojkarice, ki so doslej tekmovali v zveznih ligah, odločili, da zaradi napetega političnega in vojnega stanja na nekaterih območjih Jugoslavije ne želijo tvegati in bodo zaradi lastne varnosti raje tekmovali v okviru tekmovalnega sistema Republike Slovenije. Na seji skupščine OZS, ki je bila 3. septembra, so sprejeli dokončna stališča in potrdili nov tekmovalni sistem v Sloveniji. Tako bodo v slovenski super ligi nastopili le klubi, ki so doslej igrali v zveznem merilu tekmovalja. Tako pri moških kot pri ženskah bo liga štelala po 7 članov.

Ravenski odbojkarji bodo tako v prihodnji sezoni igrali v izjemno močni slovenski super ligi, saj bodo poleg Fužinarja v ligi nastopali še klubi kot: Pionir iz Novega Mesta, Salonit Kanal, Tehnobil Maribor, Titan Kamnik, Tovil Olimpija iz Ljubljane in Granit iz Slovenske Bistrice. Poleg te najkvalitetnejše lige, kjer bodo klubi igrali po štirikrožnem sistemu, na koncu pa bo še razigravanje ali play-off, bo še enotna 12 članska I. liga ter II. slovenske lige, ki bodo razdeljene na vzhod, zahod in center. V teh ligah bodo od koroških ekip igrali tudi odbojkarji Mislinje, Mežice in Vuzenice ter odbojkarice Partizana Prevalje, Mežice, Mislinje in Partizana Črne.

Žal so na Ravnah, kjer je bila vsa leta doslej eden najmočnejših centrov slovenske odbojke, ostali brez ženske ekipe. Razlog za razpustitev ekipe je bil predvsem v pomanjkanju sredstev in pa odhodu dveh ključnih igralcev v druge klube. Tako je Natalija Pustoslemšek prestopila k maribors-

ki Palomi Braniku, Lucija Bivšek pa bo odslej igrala v Celju. Od ostalih Fužinarjevih odbojkaric sta Hovnikova in Rezarjeva prestopili k Partizanu Prevalje, druge igralke pa so prenehale z aktivnim igranjem odbojke.

Do kadrovskih sprememb je prišlo tudi med odbojkarji Fuži-

narja. Klub sta zapustila Bojan Mlakar in Tomaž Gačnik, v ravensko ekipo pa je prestopil najboljši igralec Granita iz Slov. Bistrice Danilo Maučnik. Fužinarjevo vrsto bo, kot kaže, okreplil tudi Boris Vidmajer, ki v pretekli sezoni zaradi poškodbe ni igral.

Ivo Mlakar

Nogomet:

Poraz Ojstrice

V 4. kolu II. nogometne lige Republike Slovenije so tri koroške ekipe osvojile le eno samo točko. **Nogometiški Korotana** so igrali v Rušah proti Pohorju in si z dobro igro prigrigali neodločen izid 1:1. Zadetek za Prevaljčane je dosegel **Mirko Češnjaj**. V **Dravogradu** so nogometiški Železničarja iz Maribora več kot za služeno zmagali z 1:0, potem ko so z zavzeto in disciplinirano igro nadigrali domačo Ojstrico. Vodilno moštvo te lige – Železničar, je na derbiju v Dravogradu opravičilo vlogo enega od favoritov letošnjega prvenstva. Neuspešni so bili tudi **Slovenjgradčani**, ki so v Mariboru izgubili proti Kovinarju z 0:2. Po 4. kolu vodi mariborski Železničar z 8 točkami pred Korotanom, ki je drugi in ima 6 točk. Ojstrica je osma, Partizan (SG) pa dvanajsti, oba imata po 3 točke.

Ostale koroške ekipe nastopajo v letošnji sezoni v mariborskih podzvezah. **Rezultati: I. podzveza** – 2. kolo: Peca – Kungota 2:2 in Dogašo – Radlje 3:2; **II. podzveza** – 2. kolo: Fužinar – ELKO 5:0 in Dobrovce – Akumulator 1:3.

Teki, skoki...

Med prvimi

– V **Dobji vasi** pri Ravnah je bilo letno **republiško prvenstvo v smučarskih skokih za pionirje** do 13 let. Na 30-metrski plastični skakalnici se je pomerilo 73 tekmovalcev iz 11 klubov. Zmagal je Primož Peterka iz Moravč, Ravenčan **Iztok Verdinek** je bil drugi, njegov klubski tovariš **Damjan Voda** pa deseti. Sočasno je bila to prva tekma štajersko – koroške regije, na kateri je bil najboljši Verdinek, tretji pa Voda.

– Na prvi tekmi **regijskega pokala v smučarskih skokih** za starejše pionirje v **Ljubnem**, se je od tekmovalcev iz koroških klubov najbolje uvrstil **Aljoša Krivograd** iz Fužinarja, na 3. mesto.

– V Novi Gorici je bilo 14. in 15. septembra **pionirsko prvenstvo Slovenije v atletiki**. Med 400 tekmovalci in tekmovalkami je nastopila

tudi peterica atletov KAK iz Raven. Najbolje se je uvrstila **Lucija Šegel**, ki je v teku na 100 in 300 m osvojila tretji mesti. **Marko Klemenc** je bil na 2000 m peti.

– V **Lienzu** na avstrijskem Tirolskem so priredili svojevrstno tekmovalje imenovano »Extrem Teammatch«. V vsaki ekipi nastopajo štirje tekmovalci – gorski tekač, jadranski padalec, kajakaš in gorski kolezar. Letos je nastopilo 71 ekip, med njimi tudi ekipa z Raven, v sestavi: **Beno Jelen, Danilo Golob, Robi Jamnik in Dare Radulovič**, ki je osvojila 63. mesto.

– Na odprtem prvenstvu Slovenije v športnem plezanju v Kranju je bila uspešna tudi Ravenčanka **Jelka Tajnik – Krajnc**. V finalnem nastopu je osvojila 5. mesto.

I.M.

Povabilo:

Ob igrišča!

NOGOMET: V soboto bosta na Koroškem dve tekmi mariborske podzveze: v **Radljah**, Radlje – Pesnica in v **Mežici**, Akumulator – Brunsčvik. Pričetek ob 16.30 uri. **V nedeljo** bosta ob 16. uri dve tekmi II. slovenske lige: na **Prevaljah**, Korotan – Turnišče in v **Slovenj Gradcu**, Partizan – Veržej. Na **Prevaljah** bo v **soboto** ob 16. uri prijateljsko srečanje **veteranov Slovenije** (Brane Oblak...) proti selekciji **veteranov Koroške**.

ATLETIKA: V nedeljo bo s pričetkom ob 10. uri v **Mežici** 6. spominski tek Borisa Keršbaumerja. Proge so dolge 21 in 10 km ter za pionirje 3000 in 1500 m.

ODBOJKA: V okviru jesenskih srečanj na Prevaljah bo v **petek** od 15. ure dalje tradicionalni turnir mešanih dvojic. Sočasno bo turnir trojk v košarki za pokal »Jesenskih srečanj«.

OVEN

ONA: V resnici niste tako hladni in nedostopni, kakor to kažete na zunaj. Če boste to spremenili, boste laže ohranjali pristne odnose. Brez pristnih odnosov pa je zelo težko vzpostaviti pristno prijateljstvo. Brez pravih prijateljev pa tudi v življenju ni tako lepo, kot bi lahko bilo.

ON: Pokazati jezo in čustva je nekaj povsem človeškega in se tega nikakor ni treba sramovati ter to skrivati. Velikokrat je najbolje, da človek pokaže, kaj mu ne ugaja, saj lahko le na ta način doseže spremembo, ki bo obojestransko koristna.

BIK

ONA: Nikar se ne branite pogovora, ki se ga že nekaj časa izogibate, saj vam bo prinesel odgovor na staro vprašanje. Tako boste lahko končno naredili črto pod preteklost, ki vas tolikokrat muči in vam ne da spati. Razumeti morate, da se takšna stvar lahko zgodi prav vsakemu.

ON: Ne vztrajajte v nedogled pri svojem sedanjem partnerju, saj je očitno, da vam ne vrača ljubezni v dovoljni meri. Poteza sicer izgleda na prvi pogled zelo kruta in brezobzirna, vendar je dolgoročno to najboljša stvar, ki jo lahko storite, zato ne odlašajte preveč dolgo.

DVOJČEK

ONA: Prav bi bilo, da bi se zavedli napak, ki jih delate vi sami, saj bi s tem bili prizanesljivejši do drugih. Nihče ni brez napak, tudi vi niste nikakršna izjema, zato raje premislite, preden boste kritizirali prijateljeve napake. Kako pa bi se počutili vi, če bi on storil enako.

ON: Ne počivajte iz dneva v dan, saj se svet vrti naprej ne glede na to ali ste vi prisotni ali pa ponovno počivate. Res je, da to ne velja za vsa področja vašega življenja, vendar se morate zavedati, da je potrebno kratkoročne plane podrežati dolgoročnim, saj se le na ta način doseže trajen uspeh.

RAK

ONA: Ali ste že pomislili, zakaj se tako slabo počutite? Pojdite med ljudi, pa bo tudi slabo počutje čudežno izginilo. Človeška družba lahko veliko pomaga. Če to ne bi bilo res, bi nas že nekaj časa bilo veliko preveč na tem našem čudnem mehuru. Saj ni vse tako slabo, kot izgleda na prvi pogled.

ON: Lepo kašo so vam zakuhali in le vaši iznajdljivosti se lahko zahvalite, da niste v še večjih težavah, kot ste sedaj. Imate srečo, da bo sedaj prišlo obdobje umirjanja, kar vam bo po vseh teh silnih preizkušnjah še kako koristilo. Kar lepo si odpočijte.

LEV

ONA: Včasih ste vse preveč klepetali, potem pa se čudite, kako to, da vam ljudje ničesar ne zaupajo. Premislite o tem. Ali bi vi zaupali človeku, ki bi deloval kot rahlo zakasneli odmev. Ni dobro izrabljati zaupanja prijateljev, saj nikomur ni prijetno, če javno govorijo o njegovih privatnih stvareh.

ON: Svojo privlačnost bi lahko bolje uporabili, kot pa da jo uporabljate tako kot sedaj, saj to ni nekaj, kar bi se dalo kupiti. Če mislite, da moški s tem ne morejo ničesar storiti, se grdo varate. Če boste malo pomislili, boste ugotovili, da se da to uporabiti na kar precej mestih.

DEVICA

ONA: Nekdo se vam bo smejal, vendar ne s slabim namenom, zato vse skupaj sprejmite le kot posrečeno šalo na vaš račun. Ker je v vsaki šali kanček resnice, bi bilo najbolje, da vsemu pozorno prisluhnete in ugotovite, iz katere vaše lastnosti izhajajo.

ON: Čeprav se obnašate, kot da vam je figo mar, ste tudi vi potrebni nežnosti in dokazov ljubezni, tako kot ves ostali svet. Nihče ni imun na izkazovanje ljubezni. Poskusite tudi sami kaj storiti v tej smeri, saj bo na ta način šlo obema laže in bodo sedaj

nje težave skoraj čudežno izginile.

TEHTNICA

ONA: Drugi mislijo o vas, da ste gospodovalni in častihlepi in da so vam čustva postranska stvar. Pripravite jih v nasprotno. Saj znate biti tudi čisto prijazni in ljubeznivi, samo če vi to hočete. V življenju je zelo pomembno, da si človek ustvari zaupanje med soljudmi.

ON: Uspeh v poklicu naj vam ne stoji v glavo, saj je kar nekaj časa trajalo, da ste se povzpeli tako visoko in bi bil padec zelo boleč. Pomislite na to, da je plezanje dosti lažje, kot pa lovljenje ravnotežja na ozkem vrhu, kjer kar mrgoli potencialnih kandidatov za vaše mesto.

ŠKORPION

ONA: Nekje se bodo polagali računi. Če ne boste pazljivi, se vam lahko zgodi, da boste zamudili in zaradi tega plačevali še tuje dolgove. Dobro je biti informiran, tako da si lahko vedno pravočasno na mestu dogodka. V sedanji situaciji si spodrsnjaja skoraj ne bi smeli privoščiti.

ON: Kmalu boste postavljeni pred veliko in zahtevno nalogo, od katere bo v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj situacije. Čeprav bo na prvi pogled izgledala skoraj neizvedljiva, pa boste zelo hitro ugotovili, da vse skupaj le ni tako težko, le poprijeti je treba.

STRELEC

ONA: Na poti je novica, ki bi je morali biti veseli, prav tako pa bi vam morala končno razjasniti dilemo, v kateri ste že nekaj časa. To bo navsezadnje dobro za vas, saj se bo vse dobro izteklo, vi pa boste rešeni velike obremenitve, v kateri se nahajate že precej časa.

ON: Pred časom ste prijateljici nekaj nepremišljeno obljubili, sedaj pa ona neizprosno zahteva svoje od vas. Morali boste stisniti zobe in storiti to, kar ste dejali, čeprav boste s tem tvegali, da partner izve stvari, katere že nekaj časa s težavo prikrivate.

KOZOROG

ONA: Zadnje čase se dogajajo stvari, ki vam nikakor niso po volji, vendar to še ne pomeni, da morate ravnati panično. Vse to je samo zaradi tega, ker ste navajeni, da se vse odvija zelo počasi, tokrat pa vas hočejo dogodki prehiteti, vi pa ne veste kako bi se obrnili.

ON: Pazite, kako boste ukrepali, saj so vaši interesi čisto nekeje druge in ne bi bilo dobro, da bi si sedaj povkarili možnosti. Sami dobro veste, da moraš za popoln uspeh izbrati samo eno področje, ki se mu lahko popolnoma posvetiš. Boj na več frontah lahko povzroči poraz na celi črti.

VODNAR

ONA: Nekdo vas bo zasipal z lepimi darili, vendar pazite, da vas ne bodo preslepili z lepimi besedami, saj ni vse tako čisto. Če po naravi ste zelo zaupljivo bitje, zato vas je zelo lahko speljati na led, kar nekateri s pridom izkoriščajo in se okoriščajo na vaš račun.

ON: Če boste znali obdržati hladnokrvnost, se vam uspeh ne bo izmuznil iz rok, kar ste si po vsem tem času tudi zaslužili. Vendar ne razglajajte stvari, preden imate stvar izpeljano do konca, saj nikoli ne moreš vedeti, kdaj ti bo kakšen nevoščljivec podstavil poleno pod noge.

RIBI

ONA: Zagrešili ste napako, a ste rojeni pod srečno zvezdo, tako da se vam ta spodrsljaj ne bo preveč poznal. Vendar bodite dovolj pametni, da se boste kaj naučili na teh napakah, saj ne morete od usode pričakovati, da vas bo dvakrat reševala iz iste zagate.

ON: Neka odločitev se vam sedaj sicer zdi nespametna, vendar boste čez čas ugotovili, da je bila to zelo dobra poteza. Tako pač je v poslu. Stvari se zelo hitro spreminjajo in to, kar je bilo še včeraj neumno in nemogoče, je danes nekaj povsem normalnega, samo po sebi jasnega.

Želite prodati ali kupiti avto, nepremičnino, športni rekvizit, glasbilo, akustični aparat...
oz dati v najem hišo, stanovanje... pa ne veste, kako?!

MI SMO TU, DA TO STORIMO ZA VASI!!

JURHAR d.o.o. Dravograd
TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE

k a k o ?

Ustanovljamo sodobno, računalniško podprto bazo podatkov, v katero bomo uvrstili tudi vašo cenjeno ponudbo in jo kasneje posredovali kupcem.

Vaš oglas se bo v naši bazi nahajal dva meseca, v tem času pa bomo kupcem posredovali vaš naslov oz. tel. številko.

Vpis oglasa plača ponudnik ob vstopu v bazo podatkov s splošno položnico na spodaj navedeni žiro račun. Cena oglasa znaša 170 din, za bralce PREPIHa, ki bodo k svoji ponudbi, ki jo bodo pisno poslali na naš naslov, priložili PREPIHov kupon, velja cena 150 din.

ZA KUPCE SO VSE INFORMACIJE BREZPLAČNE!

V prvih 14 dneh od izida PREPIHa bomo tudi vse vaše oglase brezplačno uvrstili v bazo podatkov.

Vse informacije dobite na tel. 0602 83-296 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: JURHAR d.o.o., Viška c. 17, 62370 Dravograd

Žiro račun: 51820-601-43918

PREPIH
KUPON

Ustvarjalnosti mesto, ki ji gre

Za začetek povsem na kratko par vprašanj. Zakaj je moč prek meja dobiti toliko koristnih stvari, pri nas pa ne, zakaj so jugo-avtomobili v primerjavi v tujini vedno bolj zastareli, zakaj so naši tranzistorji v primerjavi s tujimi tako obupno grdi in hreščavi, zakaj je skoraj vse pri nas dražje in manj kakovostno, zakaj so naši izdelki, ki lahko gredo vstric s tujimi, le izjema itd.

To smo začeli spoznavati, ko so se odprle meje in bili prepričani, tudi mi bomo nekoč imeli vse to in še več. Zgoditi se je moral še liberalizem, da smo se začeli spravevati, zakaj tako in zakaj se razlike ne zmanjšujejo, temveč nasprotno, povečujejo; pa čeprav smo bili prepričani, da je naš (zdaj že bivši) sistem sodobnejši.

Neobremenjeni in od vladajoče politike za silo tolerirani proučevalci zelo hitro pokažejo na hibe naše ureditve, ki v primerjavi z ureditvami razvitejših dežel pač ne more dajati sadov. Dovolj je bilo napisanega o tem, zakaj je vladajoča politika dopuščala tovrstne kritike in zakaj se ni skoraj nič spremenilo.

Prezahtevno bi bilo naštevati poglavitne vzroke zaostajanja, poizkusimo se osredotočiti le na enega, ki je bržčas med poglavitnimi, gre pa za ustvarjalnost. Stroka je kmalu dala vedeti, da na tem področju, kot na mnogih drugih, pač zaostajamo. Vsi kazalci, kot je število patentov na 1.000 prebivalcev, število predlogov izboljšav v podjetjih, nedorečenost industrijske lastnine, nikakršna zaščita blagovnih znamk, geografskega porekla itd. so kazali tako.

Pa nimamo nič manj ustvarjalnih in iznajdljivih ljudi kot drugod, saj je znano, da so talenti sorazmerno »pravično« in precej enakomerno razsejani po svetu; nemara smo celo na boljšem, saj naj bi bili večji patrioti kot Mažari, boljši vojaki kot Izraelci, bolj hladnokrvni kot Skandinavci in večji perfekcionisti kot Švicarji. Tako približno nas je ob agresiji JA ocenil nek tuji novinar. Že res, da je takšna ocena prelaskava, pa vseeno dobro dene.

Tudi kar zadeva ustvarjalne ljudi, ki so kaj prispevali k svetovnemu znanju, nas kljub majhnosti ni treba biti sram. Tudi izobraženi, navzlic vsem usmerjenostim našega šolstva, nismo sla-

bše. Sledi, krivi ne morejo biti ljudje, temveč razmere, ki najspodobnejših ne motivirajo, da bi dali od sebe kar zmorejo. Dovolj je bilo napisanega o takoimenovanem egalitarnem sindromu. S temi ugotovitvami se je morala strinjati tudi politika in ker je morala nekaj reči, je zelo rada poudarjala ugotovitev stroke o malem številu domačih patentov in preveliki navezanosti na tuje licence. Sledi, kot se za politiko spodobi, potrebna je akcija (drugače pač ne zna) in začne se spodbujanje inovativnosti.

Nič narobe na prvi pogled, vendar ko to početje ocenjujemo nekoliko natančneje in s še dovolj velike časovne oddaljenosti, se vsiljuje vtis, da se je hotelo veliko do visoke tehnološke razvitosti po bližnjici, če ne celo od zadaj. Politika je razmišljala nekako tako: poskrbimo, da bomo imeli veliko število inovatorjev, iz tega bo sledilo veliko število izumov in patentov in razvitost ne bo izostala. Resnici na ljubo, tudi stroka, vsaj tako naj bi ji rekli, pri podpori tem razmišljanjem politike ni bila povsem nedolžna.

Ta očitek je lahko krivičen, pri spodbujanju inovativnosti namreč marsikdaj ni bilo jasno, kaj je sfera stroke in kaj sfera politike. Čeprav sta obe poudarjali trg, so bile akcije bolj kot h konkurenčnim izdelkom in storitvam usmerjene k velikemu številu inovatorjev. Nekakšen inovacijski larpurlartizem.

Če si to početje ogledamo malo поблиže, zlahka ugotovimo, da drugače tudi ni moglo biti, saj številne propagandne akcije, posvetovanja, razpisi, nagrade, sejmi itd. niso mogli drugega kot afirmirati nekakšno neproduktivno proletarsko elito; podobno kot tekmovanja kovinarjev, kjer je bil cilj ugotavljanje spretnosti ključavničarjev, livarjev, varilcev..., ves rompopom pri razglašanjih rezultatov pa ni nič prispeval k tržnosti sadov dela tekmovalcev.

Morda bi bili rezultati vsemogočih oblik spodbujanja spodbudnejši, če v podzavesti politike ne bi prevladovali samoupravno realsocialistični postulat o »enakopravnosti« in nedopuščanju kakršnekoli ustvarjalne elite. Kdor si je npr. ogledal osrednjo tovrstno prireditev RAST-YU na Reki se je težko znašel pri vrednotenju razstavljenih diagramov, parol, maket, magistrskih nalog itd.; no saj je bilo tudi kaj uporabnega, ki pa je utonilo v nikomur potrebnem in nedonosnem realsocialističnem kiču. Prevladovali so seveda povsem običajni proizvodi, kot na vseh drugih »neinovacijskih« sejmi. Kakorkoli že, največ gneče je bilo pri pultih zeliščarjev.

Tudi na lokalnih ravneh smo se šli tovrstne kampanje in priznati

je treba, da vse, kar se je na tem področju spočelo, ni bilo brezplodno. V podjetjih, kjer je prevladovala zdrava pamet, so izkoristili koncensije politike in ustanovili, recimo jim, nekakšna »trda jedra«, ki so poskrbela za motivacijo ustvarjalnih in tam ustvarjalnost začne dajati sadove. Pa to ortodoksnim politikim ni dovolj in zahteva »veliki skok«. Ne zadovolji se z razmeram ustrezno rastjo inovacijskih prihrankov, temveč zahteva diversifikacijo inovacij, predvsem pa veliko število inovatorjev.

Višek norosti je dosežen v železarni s plakatno propagando »Predlagaj kaj koristnega«. Skoraj ni bilo zidu, ki se ne bi zelezil in rumenil od inovacijskih floskul. Povprečneže se je v raznih krožkih na silo spreminjalo v inovatorje, ustvarjalne inovatorje, katerih predlogi so prinašali denar, pa šikaniralo po preizkušnem receptu – to je tvoja dolžnost, rezultat ni ravno tolikšen, ni le tvoja zasluga itd. Rezultat je znan – komaj spodbujena in še ne dovolj upeljavljena ustvarjalnost začne upadati, vedno bolj pridobivajo na veljavi bleferji in biciklisti, krona vsega pa je televizij-ska ponudba »najsodobnejših samoupravnih aktov« v stilu CIK-CAK. Le kdo bi za te nekoristne papirje dal takratni milijon, pa čeprav družbenega denarja – če bi bila vsebina na toaletnem papirju, morda, vendar za temu primeren cen.

Protagonistom tega idiotizma se ne zgodi nič in še po odpravi enoumja igrajo prve violine, le da nas zdaj osrečujejo s ponudbo drugačnih vrednot.

Če hočemo biti vsaj malo natančnejši, zakaj nam v prejšnjem režimu na področju ustvarjalnosti ni uspelo; ne moremo mimo kardinalnih, pa tudi manj kardinalnih usmeritev, ki so bile zapovedane.

Začnimo z zavestjo in na njej temelječem poudarjanju prvenstva nikoli dovolj opredeljenih skupnih oz. višjih interesov. Nični bilo iz tega, saj vidimo, da so us-

pešnejši tam, kjer jih ne moti zadovoljevanje posamičnih, egoističnih interesov, ki naj bodo omejeni le s tistimi, kar je prepovedano, nemoralno in kar redi.

Pojasnjevanje in opravičevanje razlik s krivično ureditvijo tega sveta ni pojasnilo nič.

Ni se izšlo prepričanje naivnežev, češ, saj naš sistem je dober, le izvajamo ga ne kot je treba; še zlasti, ker politika v nasprotju z naivno večino le ni mogla biti tako prepričana v ustreznosti sistema, saj ga drugače bržčas ne bi neprestano spreminjala. Tako dolgo, da je bil nazadnje razglašen za najmodernejšega na svetu.

Tudi novega človeka se je gradilo, pač kot je v katerem trenutku ustrezalo dnevni politiki, od zavednega člana socialistične družbe, prek razredno zavednega samoupravjalca, do množičnega proizvajalca inovacij. Verjeli ali ne, na višku norosti ni bilo dovolj, da bi bil »naš človek« le »pasivni konsument kulturnoumetniških dobrin«, od njega se je celo zahtevalo, naj jih tudi množično in aktivno ustvarja. In zametki proletarske literature so tu. Groza.

Se bi lahko naštevali, pa naj bo dovolj, pomembno je, da takšni postulatni ne veljajo več in upajmo, da ni nevarnosti, da bi začeli veljati kakšni novi, tem podobni in neproduktivni.

In kje je rešitev? Pričujoči sestavek nima ambicij nakazovati in še manj vsiljevati rešitev, temveč zgolj pokazati, kakšne nenaravne poti so se ubirale, da bi po bližnjici postali razviti. Če že kaj, veljalo naj bi le naslednje opozorilo – ni vse za v ropotarnico, kar se je na področju ustvarjalnosti spočelo v prejšnjem režimu in pazimo, da ne bomo iz kadi z umazano vodo vred zlili v odplako tudi otroka. To opozorilo velja še zlasti, ker se je sistem zamenjal, epigoni pa, če že niso ostali isti, so jih v dobršni meri nadomestili njihovi dediči. Pa je prav vseeno, kakšnih barv so.

Franjo Krivec

FOTO ATELJE »HOVNIK«

Slovenj Gradec
Glavni trg 36
tel.: 0602 41-532

Opravljamo vse vrste fotografskih storitev:

- razvijanje barvnih filmov in izdelava barvnih fotografij,
- fotografiranje v ateljeju in na terenu,
- preslikave,
- izdelava foto vizitk...

Vse fotografske storitve izvedemo kvalitetno, hitro in po konkurenčnih cenah.

Fotoamaterji, člani našega kluba, imajo 15 % popusta pri vseh fotografskih storitvah.

Smrekovski vulkan bruha nerresnico

Najprej se moram potožiti. Pred dolgimi leti sem za vodnik po slovenski transverzali napisal potoepis o poti med Uršljo goro in Raduho. V njem sem omenil, da gradijo smrekovško sleme vulkanske kamnine. Urednik vodnika, ne bom ga imenoval, pa je iz tega naredil trditev, da je Smrekovec vulkan. To je bilo zame toliko bolj neprijetno, ker sem na univerzi študente, ki so mi pri izpitu iz geomorfologije, vede o reliefu, trdili kaj takega, nagradil s »čvekom«.

Vedno sem mislil, da tisti, ki govorijo o Smrekovcu kot vulkanski kopi, poznajo ta 1577 m visok vrh samo od vzhoda, kje iz Velenjske kotline. V Prepihu od 15. avgusta pa je sodelavec časopisa, sodil bi, da je doma kje severneje od vrha, začel svoj članek »Pod najmlajšim slovenskim vulkanom Smrekovcem, ki mu geologi prisojajo okrog dvajset milijonov let... Po tem sodim, da so se »ugotovile« o Smrekovcu kot vulkanu že dobro zasidrale med ljudstvom. Ker pa sem po svojem poklicu zavezan resnici, moram povedati, da to ni res. Ne, ker Koroški ne bi privoščil veselja, da ima najmlajši vulkan na Slovenskem. Temveč v mnenju, daje lepa nerresnica slabša od grde resnice.

Resnica je ta, da je hrbet med Smrekovcem in Presečnikovim vrhom res iz vulkanskih kamenin, sama reliefna oblika pa nima nič z vulkanizmom. Na tem hrbtu je le tu in tam ozek pas prodornine, to je kamnine, ki je privrela na površja in ki je andezit. Vse drugo je andezitni tuf, to je vulkanski pepel, ki se je usedel v okviru tako imenovane smrekovške serije v oligocenu. Današnje zemeljsko površje pa je, po sedanjem poznavanju, začelo s svojimi hrbti in dolinami ter kotlinami vred nastajati slabih dvajset milijonov let kasneje, v drugi polovici pliocena, pred kakimi šestimi milijoni let. Tektonsko bolj dvignjeno ozemlje na razvoju med Mežo in Savinjo so preoblikovale reke, spiranje s površja in mehanično krčenje ter mu dale današnjo obliko. Ta pa je 10 km dolg hrbet, ki je videti trikotne, vulkanskemu stožcu podobne oblike samo od vzhoda, iz nižavja.

Najmlajše sledove vulkanizma pa niso našli na visokem Gorenjskem in ne na Koroškem, temveč v najnižjem delu Slovenije – Go-

ričkem v Prekmurju, pri Gradu.

Se priporočilo uredništvu Prepiha. Če bi resnica, da Smrekovec ni vulkan, koga odvrnila od prijetnega potepanja po smrekovškem hrbtu, lahko ta moj zapis shrani v koš.

Prof. dr. Ivan Gams
Smartno

Prevara na račun delavca

Po naključju sem prebral članek g. Mori Ludvika, ki zajema veliko resnic o tegobah današnjega časa in ljudi v tem času. Vsi tako ali drugače plačujemo davek za nepraktično naravnano družbeno ureditev v preteklosti, ki jo bo težko brez dobrih premislekov, dobre volje vseh nas in pravnih strokovnjakov, spraviti v človeštvu ter napredku koristne in sprejemljive smernice.

Pred časom je nekdo izjavil: Zakon je treba prilagoditi življenju in ne obratno! To bi si vsi želeli, a je najbrž veliko težje najti takšne zakone, da bi ustrezali vsem. Sicer pa to prepustimo usposobljenim.

Neštetokrat se sliši stavek: »Zemljo tistemu, ki jo obdeluje in jo želi obdelovati!« To je zelo praktična ligika, ki pa spet prav v praksi, v obstoječi zakonodaji ni uresničljiva. Posledice so vidne in zaskrbljujoče. Če bomo hoteli ustaviti nadaljnje propadanje nekoč s trudom zgrajenih in vzdrževanih domačij ter lepo obdelanih polj, oskrbovanih pašnikov, sadovnjakov in gozdov, zdaj ponekod ne veš kje se konča pašnik in začne gozd...! Z g. Morijem sva si v pogledih enotna, drugo pa je to uspešno popraviti brez sodelovanja in strinjanja vseh, ki jih to zadeva.

Koga smemo za to stanje obsojati? Mar je kriv ostareli, z leti trdega dela izmučeni in opešani lastnik takšne kmetije, ki verjetno težko gleda kako propadajo vsi sadovi njegovega dolgoletnega dela in truda. Tudi ne gre obsojati neobjektivno naslednika v kategoriji je ta kmet vlagal vse upe, da bo nadaljeval tradicijo iz roda v rod. Če bi imel omenjeni veselje do kmetovanja, ga ne bi noben denar in nobena sila odvrnila od tega, če bi pa tudi ostal proti svoji volji na voljo očeta, ne bi bilo željenega učinka. Tudi to se na marsikateri kmetiji dogaja. Tako kot glasbenik ali športnik, si kmet lahko samo z ljubeznijo do tega poklica in ne po volji dru-

gih ali po pisanem pravilu tradicije.

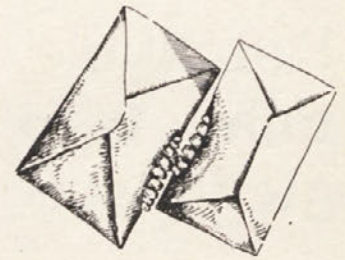
In smo pa že pri ključnem problemu za nastale težave, kako uskladiti vse potrebno, vsem prizadetim v dobro in v dobro gospodarstva ter napredka.

Na drugi strani smo družine, ki bi želele zamenjati družbeno stanovanje ter tovarniško delo za delo in življenje na kmetiji.

Sam sem že več let znanec g. kmet. referentke Cigler Milene, s katero sva kljub najinim prizadevanjem ostajal pri spoznanju, da si bomo brez usklajevanja interesov in s togim ravnanjem po nepraktični zakonodaji stali vsak sebi: opešani, nemočni lastniki, zakoniti nasledniki, dediči premoženj, opuščene kmetije in tisti, ki bi jih želeli obnoviti, kar bi bilo glede na naraščajočo brezposelnost in s tem socialno opešanost Republike tudi potrebno. Vendar kako, da bo za vse prav? Časa nimamo na pretek, niti si ne smemo dovoliti, da se bodo stvari odvijale same od sebe. Kaj kdo predlaga?

Pričakujem, da se bodo stvari lotili tudi tisti, ki imajo v rokah vajeti, bolj resno in prizadevno, kajti gre za nas vse in ne za željo posameznika.

Ivan Boh
Dravograd

sti v tržnem komuniciranju.

V preteklosti je bilo to področje zapostavljeno, pa tudi družbenoekonomske razmere mu niso bile naklonjene. Praviloma so medijske hiše same uresničevale potrebe naročnikov po uvrzanju njihovih proizvodov in storitev, strokovnost tega početja pa je velikokrat bila drugorazredna. Svoje je prispevalo tudi pomanjkanje konkurence.

Danes je drugače. Gospodarski subjekti med pomembne pogoje tržne uspešnosti že uvrščajo trženje. Niso več zadovoljni samo s količino oglaševanja, temveč vedno bolj zahtevajo kvaliteto trženja, od korektno produkcije, distribucije, do oglaševanja in raziskav učinkovitosti propagiranja. Mnogi se že odločajo tudi za multimedijško predstavitev. Posledica tega je nastajanje prvih propagandnih agencij pri nas, ki postopoma, v sodelovanju z oglaševalci, tržnemu komuniciranju dajejo pravo obliko in mesto v tržni ekonomiji.

RADIO ALFA sledi tem načelom.

V prvi vrsti smo specializirani za produkcijo radijske ekonomske propagande, saj smo se z njo, toda pod drugim imenom, ukvarjali več let in naše delo mnogi poslovni partnerji, pa tudi poslušalci Koroškega radia in radia Velenje, dobro poznajo. Postopoma se preizkušamo tudi na ostalih področjih tržnega komuniciranja z namenom, da vsakemu naročniku zagotovimo možnost kompleksne predstavitve. Poslovno sodelujemo z vsemi radijskimi, televizijskimi in časopisnimi oglaševalci v Sloveniji in seveda z drugimi propagandnimi agencijami.

Mnogim bo morda predstavitev KOMERCIALNEGA RADIA ALFA d.o.o. zvenela preveč strokovno, nekaterim pa nismo dovolj povedali. Vsekakor je to ena izmed prvih informacij o nas in še bo priložnosti, da se поблиže spoznamo. Obiščite nas na Cankarjevi 1 v Slovenj Gradcu ali pa nas pokličite na tel. 41 630.

NENAZADNJE ŠE TO:
KOMERCIALNI RADIO ALFA d.o.o. si prizadeva tudi pridobiti status komercialne radijske postaje in morda se vam bomo že v kratkem predstavili tudi preko radijskega etra.

Marko Zupančič

Alfa-radio, ki to še ni

Predstavljamo vam prvo propagandno agencijo na Koroškem, KOMERCIALNI RADIO ALFA d.o.o., ki že dober mesec posluje na Cankarjevi 1 v Slovenj Gradcu.

Javnosti smisel in vloga propagandne agencije nista povsem razumljiva in tako mnogi tudi RADIO ALFA pojmujejo kot radijsko postajo. Zato pojasnilo.

Razvoj tržne ekonomije pri nas po vzoru razvitega sveta kaže vedno večjo potrebo po tržnem komuniciranju. Številni proizvajalci in ponudniki raznih uslug spoznavajo pomen pravočasnega in zadostnega predstavljanja svojih proizvodov in uslug na trgu. Že bežno listanje časopisov, poslušanje radijskih in gledanje televizijskih programov potrjuje rast kvantitete, pa tudi kvalitete trženja. Tako se počasi tudi pri nas odpira resna potreba po strokovnosti, organiziranosti in specializirano-

Koroško mladinsko gledališče

»Največji in najpomembnejši problemi življenja so nerazrešljivi.«
Carl JUNG

Kam torej postaviti nas, ki želimo biti neobremenjeni s preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo. Nas, ki želimo najti in oblikovati čas v času, prostor v prostoru..., in dati tej kreaciji ime in smisel, jo sooblikovati.

Začeli smo torej z dvomom. Ki ga čutite Vi do nas in katerega, vsaj podzavestno čutimo tudi sami do sebe.

V upanju, da so problemi in rešitve le nekaj zelo relativnega in da je tudi dvom nabit s konstruktivnostjo rešitve; v upanju, da boste tudi sami odkrili tisto »nekaj« v nas, se torej odpravljamo na oder..., na prizorišče Vašega zanimanja ali nezanimanja.

Z malce treme in..., radovednosti.

Se torej velja predstaviti na začetku ali na koncu? Besede se namreč razlikujejo od dejanj, pa vendar je oboje tako..., očitno in nedvoumno povezano.

Pa je vendarle treba začeti z besedami...

Z besedami, ki bi poskusile zajeti in zaobjeti naše bistvo in naše bivanje – celoto, ki jo determinirajo tri temeljna vprašanja: KDO SMO, OD KOD PRIHAJAMO, KAM GREMO.

KDO SMO:
Vsebinska je važnejša od organizacije. Pa vendar je »STUDIO 90«, zaradi administrativne nujnosti, zametek organizacije, ali kar organizacija, oz. če hočete – kulturno-izobraževalna ustanova, kot piše v opredelitvi naše dejavnosti.

Zaradi večjih možnosti, bi rekli. Namen »Studia 90« gre torej iskati – globalno – v aktivnem udeleževanju na področju kulture, po katere obzorjih in dejavnostih bi radi segali, pač v skladu z našimi zamisljimi in seveda..., finančnimi možnostmi.

Gre, skratka, za neko vrsto alternativne organizacije, ki bi združevala vse tiste, ki ustvarjajo; ki ustvarjajo, pa nimajo možnosti prodreti iz anonimnosti, niti nimajo sredstev za to.

»Koroško Mladinsko Gledališče« je v tem smislu zaenkrat le predhodnica, osamljen otoček, ki je nastal iz morja idej, pričakovanj in teženj. Otoček kot prostor za nemoteno ustvarjanje v gledališču in izven njega.

OD KOD PRIHAJAMO:
»KMG« je potemtakem le kulminacija neke ideje, ki je našla čas in prostor, da se udejavi. Kot takšna ni le zbir naključij, pač pa tudi trdega dela, zavestnega hotenja, odrekanja in..., seveda prijateljev,

ki nam stojijo ob strani.

KAM GREMO:
Polovičarstvo in politika nas nikoli nista zanimala, čeprav se zavedamo, da njuni vplivi vse prepogostokrat »vedrijo« v okolju, kateremu perifernost in malomeščanstvo nista ravno tuja stvar.

Vendar je treba s tem živeti – in presepati obstoječe vplive.

Naš namen je predvsem in v prvi meri zapolnitev gledališke praznine, ki nekako vlada na Koroškem.

Da praznine ne bi le zamenjali z novo, poudarjamo potrebo po kvaliteti in nadstrankarstvu, ker le – to dvoje odpira prostor svobodnemu ustvarjanju.

Swobodno ustvarjanje pa predpostavlja predvsem svobodno in večsmerno komuniciranje z javnostjo oz. z našo publiko, kamor štejemo tudi strukturo ljudi, ki je bila na področju gledališke umetnosti prevečkrat zapostavljena. (Povezave z ZDUM in z Društvom invalidov).

Za visok nivo te komunikacije pa je potrebna vzgoja obojih. Nas in publike.

Brez tega smo eni in drugi SAMI SEBI NAMEN.

In konkretno: konkretno je težko pisati plane, ko niti ne veš, ali je to vse le golo zapravljanje časa in papirja, ali pa gre vendarle za kaj več kot le za golo operacionalizacijo in strategijo.

Le-ta pa je naslednja:

1. ožje področje gledališča: KVALITETA

– vzgoja publike
– vzgoja igralcev in drugih potrebnih kadrov

– avdicija: izbor talentov
– strokovna sodelovanja – pritegniti k temu igralce in režiserje, ki izhajajo iz Koroške

– sodelovanja s profesionalnimi in amaterskimi gledališči

– sodelovanje z zamejstvom
– lastne predstave

– izmenjava predstav
– abonmaji

KVANTITETA:
skupne:

raven OŠ
raven SŠ
odrasli skupini – komercialna predstava

– resna predstava
2. področje »STUDIA 90«:

– ustrezna kadrovska zasedba in organizacija
– prostori in oprema: tehnična, pisarniška

– propaganda in marketing
– finance in honorarji

3. področje: ANTIKVARIAT
– kvaliteta

– ponudba knjig (novih in starih)
– sodelovanje s knjigarnami po Sloveniji in v zamejstvu

– stalne manjše prodajne razstave in razpisi zanje – za promocijo še neznanih talentov

– izdaja občasnih publikacij
– zbiranje starin

Možnosti je seveda še ogromno. Tako formulirana »KMG«, kot tudi Antikvariat, ki je še na papirju, ponujata lažji prehod na ostale oblike kulturnega ustvarjanja, ki naj zaenkrat ostanejo zgolj ideje, saj bo šele čas pokazal, koliko smo

ZAHVALA

V boju za našo majhno domovino Slovenijo je na območju Dravograda padel Vinko Repnik, Grešovnikov iz Gradišča pri Slovenj Gradcu.

Ob težki izgubi je pri srcu nastala nepopisna bolečina vse družine. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani, darovali vence in cvetje in nam nudili materialno pomoč.

Hvala vsem sosedom, predvsem pa družini Polenik in Prevolčič.

Iskrena hvala kolektivu NAUE-NTU, TO, občinam

Slovenj Gradec, Ravne in Dravograd, Tovarni Fecro-Nieros, Preventu, Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, pevskega zboru Kope, gospodu župniku za opravljene pogrebni obred, pihalni godbi Slovenj Gradec.

Zahvaljujemo se tudi govornikom Ivanu Lekšetu, Francu Pogačniku in Hedviki Anželak za ganljive besede ob grobu.

Še enkrat hvala vsem!

Žalujoči: mama, Marina, brat Edo, Olga in Gelca z družinama in ostali sorodniki.

res sposobni uresničiti zamisli, ki smo si jih zadali.

S tem bi se tudi poslovlili. Igralci se namreč priklonijo in predstavijo šele na koncu.

Poslovlili bi se radi s skromno zahvalo..., ker smo v pesku našega otoka idej odkrili tudi vaše sledove, ko smo že mislili, da smo ostali sami na njem.

Izčrpali smo svoj nocojšnji reper-toar. Odprli smo nove probleme, rušujemo stare.

Problemov in možnih rešitev je

tako..., vedno več. »Največji in najpomembnejši problemi življenja so nerazrešljivi«.

VENDAR: »Svet je gledališče: prideš, vidiš in odideš.«

IN ČE NISI DEL REŠITVE, SI DEL PROBLEMA!

V imenu vseh članov:

»STUDIO 90« direktor Marjan Lupša
»STUDIO 90 – KMG« umetniški direktor Matej Strahovnik

NOVO V SLOVENJ GRADCU

MEŠANO PODJETJE ETP SLOVENJ GRADEC IN SCHRACH COMPONENTS SLOVENJ GRADEC

Dejavnost:

- grosistična prodaja elektro materiala
- izdelava elektro inštalacij
- privijanje elektro motorjev
- servisiranje vseh Iskrinih strojev
- servisiranje vseh hladilnih naprav LTH
- izdelava projektov za elektro inštalacije in
- sodobno elektroniko
- izdelava in prodaja plastičnih elementov za
- elektrotehniko.

Vsem poslovnim partnerjem in občanom se priporočamo.

slovenagent hf

Slovenj Gradec, Tomšičeva 4

INGENERING. POSREDOVANJE

PRODAJA NEPREMIČNIN PO LOKACIJAH

1.) SLOVENJ GRADEC:

- Tomšičeva 4 - garsonjera - 36 m² (v objektu 10 let starosti)
- Tomšičeva 4 - poslovni prostor - 36 m² (v objektu 10 let starosti)
- soseska S 8 - več stanovanj - od 46 m² - 76 m²
- Gmajna - parcela - 2000 m² in kletne stene za hišo 100 m²
- Gmajna - stanovanjska hiša - 182 m² (dokončana - novogradnja)
- Legen - delno montažna stanovanjska hiša - 175 m² (starost 15 let)
- Kope - bungalovi - štirje apartmani

2.) KOTLJE:

- Stanovanjska hiša - III. faza - 290 m²

3.) DRAVOGRAD:

- Podgrad 141 - stanovanjska hiša - 83 m² (starost 20 let)

4.) PREVALJE:

- Prisoje 67 - stanovanjska hiša - 230 m² (starost 10 let)
- Trg - delno adaptirana stanovanjska hiša - 60 m²

5.) ŠOŠTANJ:

- Lokovica 15 - delavnica z lakimico - 247 m²
- mansardno stanovanje - 71 m²
- stanovanjska hiša - III. faza 182 m²

6.) VOJNIK:

- Glavni trg - poslovno stanovanjski objekt (starost 10 let)

7.) GROSUPLJE:

- Zdenska vas 15 - starejša stanovanjska hiša - 150 m²

8.) LJUTOMER:

- Prešernova 6 - starejša stanovanjska hiša - 159 m²

9.) ZAMENJAVA MARIBOR - 3 S. za Slovenj Gradec 3 S. ali 2 S.

OBJEKTI SO SODNO OCENJENI.

MOŽEN OGLED JE PREKO VIDEO KASSET.

INFORMACIJE: Tel.: 42-209, 42-805; Fax: 42-306

OPTIKA

OLGA VOGRIN

Mariborska 1
62360 Radlje ob Dravi
Tel.: 0602/72-942

- HITRA IZDELAVA IN POPRAVILO VSEH VRST OČAL
- MERJENJE DIOPTRIE
- PRODAJA SONČNIH IN SMUCARSKIH OČAL
- RAZVIJANJE FILMOV
- PREDIRANJE UŠES
- PRODAJA ZLATNINE

foto
"Anka"

Anka P. HOLCMAJN
SELNICA ob DRAVI
MARIBORSKA c. 18

(062)671-026

- *REPORTAŽNA FOTOGRAFIJA*
- *PORTRETNA FOTOGRAFIJA*
- *AMATERSKA FOTOGRAFIJA*

*VELJA SI ZAPOMNITI - spomine lahko ohranimo tudi na fotografiji!
Pokličite ali pišite nam!
PRIDEMO TUDI K VAM!

NEU

in WOLFSBERG

ZA VSA VOZILA

- VETROBRANSKA STEKLA
- TAKOJŠNJA VGRADNJA
- POPRAVILO POSKODB OD UDARCEV KAMENJA

PROFESIONALCI ZA STEKLA

AUTOGLAS STIEGER

9400 Wolfsberg · Grazerstraße 23 · Tel. 04352 / 52409

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

ČETRTEK, 19.9.: 6.00 Dobro jutro Koroška. 6.15 Horoskop. 6.30 Danes na Koroškem. 7.00 Jutranja kronika. 8.00 Power play. 8.30 Kultura vabi. 9.00 Z glasbo v novi dan. 10.00 Agencije do desete. 1.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop za zamudnike. 11.30 Kupujte z nami. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: 33 obratov. 13.30 Obvestila I. 13.45 Minute za hišo Večer. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 18.00 Oddaja za mlade. 19.00 Obvestila II. 20.00 Tečaj nemščine in Sky radio.

PETEK, 20.9.: 6.00 Dobro jutro Koroška. 6.15 Horoskop. 6.30 Danes na Koroškem. 7.00 Jutranja kronika. 8.00 Power play. 8.30 Kultura vabi. 9.00 Z glasbo v novi dan. 10.00 Agencije do desete. 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Novosti iz diskoteke Jolly. 13.30 Obvestila. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

SOBOTA, 21.9.: 8.45 Ponovitev nemškega tečaja. 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 10.00 Kupujte z nami. 10.30 Koroški razgledi. 10.45 Kultura vabi. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.00 Mali oglasi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. Mednarodni obrtni sejem Celje. 15.30 Dogodki in odmevi. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 19.00 Obvestila III. 20.00 do 2.00 Nočni klub Koroškega radia: Lestvica 3x3 Hit večera. 2.00 Nasvidenje in Sky Radio.

NEDELJA, 22.9.: 8.45 Ponovitev nemškega tečaja. 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 9.45 Rezervirano za kmetijstvo. 10.00 Koroška kronika. 10.15 Pismo iz zamejstva. 10.30 Vesti. 11.00 Nasvidenje. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.00 Mali oglasi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Nasvidenje.

PONEDELJEK, 23.9.: 6.00–9.00 Dobro jutro Koroška. 9.00 Z glasbo v novi dan. 10.00 Agencije do desete. 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Vi izbirate. 13.30 Obvestila. 13.40 Hit tedna. 14.30 Koroški razgledi. 14.40 Športni pregled. 15.00 Nasvidenje.

TOREK, 24.9.: 6.00–9.00 Dobro jutro Koroška. 9.00 Z glasbo v novi dan. 10.00 Agencije do desete. 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Zaplešite z nami. 13.30 Obvestila I. 13.45 Novi Kaj. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.00 KDOR ISČE, TA NAJDE. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 19.00 Obvestila II. 20.00 Tečaj nemščine in Sky radio.

SREDA, 25.9.: 6.00–9.00 Dobro jutro Koroška. 9.00 Z glasbo v novi dan. 10.00 Agencije do desete. 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin. 13.30 Obvestila. 13.45 Nova doba se predstavlja. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

ODPRTI
TELEFON
ZA OTROKE
IN ODRASLE V
STISKI

(0602) 23-399, 23-004

SREDA: 17.–19
PON.–PETEK: 12.–13.
POD ŠIFRO »PRIJATELJ«

dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Ravne na Koroškem (tel. 21-211): za oba dežurna okoliša (Ravne – Prevalje in Mežica – Črna) je dežurstvo urejeno ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 13. ure, do ponedeljka, do 6. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-031, int. 417): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 14.30, do ponedeljka, do 7. ure.

Dravograd (tel.: 83-351): dežurstvo je urejeno ves teden ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 13. ure, do ponedeljka do 7. ure.

Radlje ob Dravi (tel.: 71-121): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 14. ure, do ponedeljka do 7. ure.

LEKARNE

Ravne na Koroškem (tel. 22-292): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-112): ob delavnikih je lekarna dežurna od 19.30 do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 11. in od 16. ure do 21.30.

Radlje ob Dravi (tel. 71-115): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 22. ure.

VETERINARSKÉ POSTAJE

Telefonske številke veterinarskih postaj (informacije o dežurnih veterinarjih so stalne):
Dravograd: 85-079, Radlje ob Dravi: 71-167, Slovenj Gradec: 41-187, Prevalje: 31-340.

**OBVESTILO
O MESTIH SPREJEMANJA VLOG ZA
SPREJEM V DRŽAVLJANSTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Državljeni drugih jugoslovanskih republik, ki ste imeli na dan 23. decembra 1990 prijavljeno v občini Ravne na Koroškem stalno prebivališče in tukaj tudi dejansko živite, imate v skladu z Zakonom o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91) možnost pridobiti državljanstvo Republike Slovenije pod posebnimi pogoji, če do 25. decembra 1991 vložite vloge:

1. na sedežu Sekretariata za notranje zadeve občine Ravne na Kor. informacije dobite na tel. št. 23-821 int. št. 43 ali 47
2. na KU Prevalje informacije na tel. št. 31-172
3. na KU Mežica informacije na tel. št. 35-103
4. na KU Črna informacije na tel. št. 38-321

Na teh mestih bomo tudi odgovorili na vaša vprašanja.

Sekretariat za NZ občine
Ravne na Koroškem

mali oglasi

UGODNO prodam otroško posteljico z jogi vložkom in odprt otroški voziček. Tel.: 22-812, zvečer.

PRODAM 2 leti star kombiniran otroški voziček, tel.: 22-385.

UGODNO prodam garažna vrata, tel.: 21-335

ŽITNI mlin s kamni, premer 60 cm (za moko), primeren za kmetijo ali kmečki turizem ugodno prodam, tel.: 063 701-419.

UGODNO prodam nov hladilnik – možno plačilo na 3 obroke, tel.: 21-178.

UGODNO prodam otroško posteljico z jogijem in odprt otroški voziček. Tel.: 0602 22-812 (zvečer)

MENJAM eno in pol sobno stanovanje na Čečovju, št. 49, za dvo sobno, ali dvo in pol sobno. Kličete lahko po tel. – zjutraj od 7. do 8. ure, ali zvečer od 19. do 20. ure. Tel.: 22-313.

RENAULT 4-GTL, letnik 81, reg. do februarja 1992, ugodno prodam. Tel.: 0602 53-672.

NOVA prodajalna plina na Ravnah v Dobji vasi, vam nudi najcenejši plin za gospodinjstvo na Koroškem. Odprto vsak dan, tudi soboto!

NUDIM delo na domu, delovne izkušnje niso potrebne. Kuverto s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: Jeromej Rado, Sentilj 10, 62382 Mislinja, za odgovor pa priložite še prazno kuverto z znamko.

PRODAM SUBARU JUSTY J 10 GL, letnik '87, karambolirana prednja leva stran. Informacije na tel.: 0602 33-196.

UGODNO prodam nove letne gume MONARCH Super steel radical dim. 155-70-R13 (nizek profil). Cena 3.200 din za 4 korn. Klicati na tel.: 22-370.

Male oglase sprejemamo na sedežu uredništva Ravne na Koroškem, Čečovje 5, v Koroški tiskarni v Slovenj Gradcu, Glavni trg 12 in v Grafiki Prevalje.

STUDIO 90

STUDIO 90, Koroško Mladinsko Gledališče vas vabi v četrtek, 19.9.91, ob 20 uri v Kinodvorano Ravne na Koroškem stalno prebivališče in tukaj tudi dejansko živite, imate v skladu z Zakonom o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91) možnost pridobiti državljanstvo Republike Slovenije pod posebnimi pogoji, če do 25. decembra 1991 vložite vloge:

1. na sedežu Sekretariata za notranje zadeve občine Ravne na Kor. informacije dobite na tel. št. 23-821 int. št. 43 ali 47

2. na KU Prevalje informacije na tel. št. 31-172

3. na KU Mežica informacije na tel. št. 35-103

4. na KU Črna informacije na tel. št. 38-321

Na teh mestih bomo tudi odgovorili na vaša vprašanja.

Sekretariat za NZ občine Ravne na Koroškem

»Da postaneš ustvarjalen, se nauči umetnosti zapravljanja časa«
Skupaj z nami

Vljudno vabljeni!
»STUDIO 90 – K M G«

Naročilnica

Do preklica naročam tednik PREPIH

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite na naslov: Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Čečovje 5. Naročnino bomo obračunavali dvomesečno vnapre.

AKCIJA

Za malo Katarino

Katarina Godec je hudo bolna 11-mesečna deklica s Prevalj. Zdravniki v Sloveniji ji ne morejo več pomagati, življenje ji lahko reši le transplantacija jeter, ki bi jo opravili v tujini, v Hannoveru, kjer so jo že pregledali in potrdili možnost uspešne operacije. Stroške zdravljenja krije ustanova, svojci morajo plačati prevoz. Ker bo to čarterski polet, bo cena zelo visoka. Družina, v kateri je oče, bivši delavec Železarne Ravne, trenutno nezaposlen, toliko denarja ne premore.

Več institucij, pristojnih pomagati ljudem v stiski, se je odločilo sprožiti humano akcijo za pomoč bolni Katarini. V akciji sodelujejo: Karitas, Center za socialno delo in občina Ravne, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec ter Železarna Ravne. Da bi zbrali vsoto 20.000 mark, pozivajo vse ljudi dobre volje, naj prispevajo po svojih močeh. Denar je mogoče nakazati na posebno številko žiro računa: 51830-743-29941, Center za socialno delo Ravne, za Katarino.

Zbiranje in uporabo sredstev bo nadziral poseben odbor, ki so ga na sestanku predstavnikov institucij, sodelujočih v akciji, imenovali v ponedeljek, 16. septembra.

Humani akciji se pridružuje tudi PREPIH in vabi k sodelovanju vse, ki jim je človeško življenje dragoceno. O poteku akcije bomo še poročali.

M.P.

ČRNA KRONIKA

PETEK, TRINAJSTI

Čeprav ne želim sejati vraževernosti, je vendarle zanimivo, da je za minulih nekaj dni za koroško črno kroniko značilno, da se je sorazmerno največ neljubih dogodkov primerilo prav pretekli petek, trinajstega septembra. No, na srečo so takšna datumsko naključja sorazmerno redka. Druga značilnost, ki pa velja kar za daljše obdobje – in smo jo izvedeli na tiskovni konferenci UNZ Slovenj Gradec – pa je, da med vzroki prometnih nezgod v tej krajini še vedno prevladuje neprilagojena hitrost, na drugem mestu je neznani storilec, na tretjem pa nepravilna stran ali smer vožnje. To pomeni, da nekaterim Korošcem še vedno primanjkuje pravega »orientira«. K podrobnostim!

Kriminaliteta

Tale dogodek je sicer nekoliko starejšega datuma, a je vendarle tolikanj zanimiv, da zasluži objavo. V času med 28. junijem in 5. julijem je neznani storilec razbil steklo na oknu Salona za intimno nego, last **Hotela Košenjak v Dravogradu**. »Odtujil je za 51.532 dinarjev raznih penisov« (povzeto po zapisniku policije) in drugih erotičnih pripomočkov. Čeprav bi logika sklepanja dala slutiti, da gre za »ženskega storilca« (policijski žargon), to kljub številu ukradenih »lulčkov« ni verjetno. Policija zdaj naproša za pomoč vse regi-

stirane in neregistrirane »prijateljice noči«, da ji takoj sporočijo, če bodo srečale moškega z večjim številom penisov. Zatečeni moški bi lahko bil storilec dravogradskega vloma ali pa »čudež narave«. Nemogoče je mogoče!?

Tale je ribiška, a vendarle resnična: neznani storilec je 14. septembra med ribiškim tekmovanjem z ribiške palice **J.L. iz Slovenj Gradca** ukradel navijalko in lastnika oškodoval za 2000 dinarjev. Policija je bojda že prejela delni opis storilca in mu je na sledi. Gre za pojav svetlo zelene barve z žabjo kožico med prsti in harpuni podobnimi vilami v rokah. Baje so

Našel mino

Ko je delavec Mirko Plevnik v bližini otroškega vrtca v Mislinji zasipal jarek javne razsvetljave, je v zemlji našel protitankersko mino, kalibra 82. Mina je bila zelo rjava in je bila za prevoz nevarna. Pirotehnik je mino na kraju samem deaktiviral. (Fj)

nekaj podobnega videli v Prešernovih časih blizu Ljubljane. Preiskava še teče.

Prišel bos in reven – odšel bogat in obut, bi lahko rekli za tale primer. Neznani storilec je namreč med 2. in 5. septembrom vlomil v samsko sobo **U.Z. v Dobji vasi** in odnesel 6000 ATS in – nizke čevlje. Oškodovanca opozarjamo na previdnost: neznani storilec lahko na zimo pride še enkrat in si »postreže« še z visokimi čevlji.

Če boste te dni srečali človeka, ki bo ves vesel vzklikal: »Poglej ptička!« in ob tem ponosno razkazoval fotoaparati Fuji, ustrezno ukrepajte. Neznani storilec je namreč 13. septembra na **Prevaljah** vlomil v stanovanje N.O. in odnesel kamero te znamke, vredno dobrih 3000 dinarjev.

Čeprav na »nesrečni dan« je imel srečo tudi neznani storilec, ki je tega dni blizu pošte na **Ravnah** sredi belega dne iz nezaklenjenega avtomobila odnesel 3000 dinarjev in 100 ATS. Lastnica a prosi, da ji vrne vsaj vizitke, ki so bile v denarnici, sicer ne bo mogla najti moškega iz »prejšnjega vica« – saj veste: tistega z več lulčki.

Neznani storilec je v noči od 13. na 14. september menil, da je v »ropotarnici«, v resnici pa je na protipriven način prišel v trgovino **KKZ Trata v Starem trgu**. Od veselja je »ropotal« in slišal ga je bližnji sosed. Policija je tatu le pregnala, ujeli ga bodo kdaj drugič, če bo na »nočnih pohodih« še naprej ropotal.

Nekateri hodijo v gozd pogobe, drugi pa po nafto. Tako je za zdaj neznani storilec v dneh med 30. avgustom in 2. septembrom na **Uršlji gori** iz delovnega stroja gozdnega gospodarstva ukradel okoli 70 litrov nafte. Policija zdaj raziskuje, če je nafto odkril z »bajaličco« ali poskusnim vrtnjem.

Bunkeraši

Okoli 23.30 so dne 15. septembra na postajo milice »na ohladi-« pripeljali **S.P. iz Slovenj Gradca**, ki je doma »kršila javni red in mir«. Podatka, kako je to storila, nimamo. Od sosedov pa smo neuradno izvedeli, da so jo odpeljali zaradi »klepetanja nad zgornjo dopustno mejo decibelov.«

V »bunker« na **Ravnah** so pripeljali tudi traktorista **F.D. iz Danijela**, ki se je vinjen neprimerno vedel do policijske patrulje. Do jutra je namesto »žaganja hlo-dov«, vlekel dreto in bral grafito na stenah.

Drugi dogodki

Največ prahu je v minulem tednu dvignil dogodek iz **Slovenj Gradca**. Kar 36 gasilcev je moralo posredovati pri požaru, ki ga je namerno zanetil v svojem stanovanju v bloku na **Ronkovi** stanovanec **A.E.** Ljudje so se reševali tudi s skoki s strehe in nekateri so se pri tem huje poškodovali.

V večernem času 15. septembra so se na poti proti **Črnemu vrhu na Pohorju** razšli štirje planinci iz Velenja. Planinka **U.L.** in njena prijateljica sta kasneje sporočili, da pogrešata »moški del« **M.M.** in **T.H.** Iskalna akcija je pokazala, da sta »izgubljena sopotnika« tačas bila na Ribniški koči. Zaradi »interesa preiskave« in »moške solidarnosti«, ne bomo zapisali, v kakšni družbi so ju našli.

Prometne nezgode

I.P. iz Ožbolta je 14. septembra popoldne vozil moped od doma proti krajevni cesti. Padel je in dobil tako hude poškodbe, da je umrl na kraju nezgode.

V **Mislinjskem jarku** pa je v delovni nezgodi umrl **Z.Z.** iz Mislinje.

T.I.

